

G CONSELLERIA
O MEDI AMBIENT
I TERRITORI
B DIRECCIÓ GENERAL
/ ESPAIS NATURALS
I BIODIVERSITAT

Memòria de Gestió del Parc Natural de s'Albufera des Grau 2020

Presentació

S'Albufera des Grau i el seu entorn, es van declarar parc natural amb el decret 50/1995, de 4 de maig. El 16 de maig de 2003, per decret del Govern Balear, s'aprova la modificació del Pla d'Ordenació dels Recursos Naturals (PORN) i s'amplien els límits del seu àmbit terrestre i s'inclou una zona marítima.

El Parc, es troba situat a l'extrem nord-est de l'illa de Menorca, en els termes municipals de Maó i des Mercadal, i compta amb una superfície de 5200 Ha de les quals una tercera part són d'àmbit marí (àrea de conservació marina).

El Parc ha estat declarat Zona d'Especial Protecció per a les Aus (ZEPA) d'acord amb la Directiva Europea 79/409 de protecció de les aus que obliga a mantenir les poblacions d'aus i els seus hàbitats en bon estat. També s'ha proposat com a Lloc d'Interès Comunitari (LIC) segons la directiva 92/43. Aquestes zones conformen la xarxa Natura 2000.

El Parc representa la zona nucli de la Reserva de biosfera de Menorca, distinció que va ser atorgada a l'illa per la UNESCO a l'octubre de 1993. Aquesta figura té l'objectiu de fer compatibles el desenvolupament socioeconòmic i la conservació del patrimoni natural a diferents parts del món, i implica un compromís ferm per part de les administracions competents per intentar mantenir un equilibri entre la conservació dels recursos naturals i les activitats humanes.

Sumari

1. ÒRGANS DE GESTIÓ I GOVERN.....	4
1.1. AUTORITAT DE GESTIÓ.....	5
1.2 JUNTA RECTORA.....	5
1.3 EQUIP DE GESTIÓ DEL PN DE S'ALBUFERA DES GRAU.....	5
2. PRESSUPOST.....	6
2.1 ESTAT DE DESPESES 2020.....	7
2.2 PRESSUPOST PER ORGANISMES.....	9
3. ACTUACIONS.....	10
3.1 ÀREA DE GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ.....	10
3.2 ÀREA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC.....	35
3.3 ÀREA D'ÚS PÚBLIC.....	37
3.4. ÀREA D'INVESTIGACIÓ I SEGUIMENT.....	60
3.5 ÀREA DE PARTICIPACIÓ.....	86
3.6 PROGRAMA DE MANTENIMENT.....	91
3.7 ÀREA DE VIGILÀNCIA.....	95
3.8 ÀREA D'ADMINISTRACIÓ.....	97
3.9 ÀREA DE PLANIFICACIÓ.....	99
3.10 ÀREA DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ.....	101

1. ÒRGANS DE GESTIÓ I GOVERN

1.1. AUTORITAT DE GESTIÓ

Durant l'any 2020 l'Autoritat de Gestió del Parc Natural no s'ha reunit a causa de la pandèmia de COVID-19.

1.2 JUNTA RECTORA

Durant el transcurs de l'any 2020, la Junta Rectora del Parc Natural no s'ha reunit ni en junta ordinària ni en junta extraordinària com en el cas anterior a causa de la pandèmia COVID -19.

La Junta Rectora és l'òrgan de participació on es troben representats tots els sectors implicats en la gestió, conservació i altres activitats relacionades amb el Parc natural. Assessora a l'administració i vetlla pel seu compliment.

1.3 EQUIP DE GESTIÓ DEL PN DE S'ALBUFERA DES GRAU

COMPOSICIÓ DE L'EQUIP DE GESTIÓ

- Martí Escudero Portella. Director del Parc Natural de s'Albufera des Grau (Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat. Conselleria de Medi Ambient i Territori)
- Agnès Canals Bassedas. Facultatiu superior d'EENN (IBANAT)
- Begoña Rodríguez i Barberán. Educadora ambiental (IBANAT)
- Gemma Casas Bossomba. Educadora ambiental (IBANAT) (a partir de maig, baixa per maternitat)
- Guillem Mir Casasnovas. Educador ambiental (IBANAT) de setembre a desembre en substitució de Gemma Casas
- Andreu Cabot. Suport a ús públic i educació ambiental, de gener a juliol, en el marc del programa de Jove Qualificat.
- Naima Montes Moreda. Treballadora de biodiversitat especialista de primera (IBANAT)
- Luis Leandro García. Informador (IBANAT)
- Lorena Pons Goñalons. Informadora (IBANAT)
- David Nieto. Capatàs brigada (IBANAT)
- Gabriel Riera. Sots cap brigada (IBANAT)
- Jordi Pons Florit. Treballador Forestal Especialista 2 (IBANAT)
- 2 Treballadors forestals (IBANAT) compartits amb el dispositiu d'IFF (el 2020 han estat, per torns: Javier Cendrero, Pau Albinyana)
- Juan Angel Orfila. Zelador (IBANAT). Contracte 6 mesos (juliol a desembre)
- Llorenç Carreras. Vigilant Àrees Marines (IBANAT). Contracte 6 mesos (juliol a desembre)

2. PRESSUPOST

2.1 ESTAT DE DESPESES 2020

Direcció General d'Espais Naturals	Pressupost aprovat (€)	Pressupost executat (€)	Despesa pendent (€)
Gestió per la conservació	33.345,00	19.085,10	14.259,90
Desenvolupament socioeconòmic	0,00	0,00	0,00
Ús públic (inclou educació ambiental)	4.576,12	8.078,75	-3.502,63
Investigació i seguiment	0,00	995,00	0,00
Participació	0,00	0,00	0,00
Manteniment	700,00	628,30	71,70
Vigilància	0,00	0,00	0,00
Administració	0,00	0,00	0,00
Planificació	0,00	0,00	0,00
Avaluació	0,00	0,00	0,00
TOTAL	38.621,12	28.787,15	9.833,97

IBANAT	Pressupost aprovat (€)	Pressupost executat (€)	Despesa pendent (€)
Gestió per la conservació	8.400,00	5.634,91	2.765,09
Desenvolupament socioeconòmic	0,00	0,00	0,00
Ús públic (inclou educació ambiental)	15.000,00	9.875,84	5.124,16
Investigació i seguiment	6.300,00	1.228,25	5.071,75
Participació	300,00	0,00	300,00
Manteniment	14.800,00	11759,2	3.040,80
Vigilància	200,00	699,91	-499,91
Administració	5.000,00	5.921,01	-921,01
Planificació	0,00	0,00	0,00
Avaluació	0,00	0,00	0,00
TOTAL	50.000,00	35.119,12	14.880,88

Taula 1 i 2. Desglossament de les despeses de l'any 2020 per àrees. *Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau*

2.2 PRESSUPOST PER ORGANISMES

2020	Despesa corrent	Inversió	Personal	TOTAL
DG	28.787,15	0,00	62.857,00	91.644,15
IBANAT	35.119,12	0,00	385.106,80	420.225,92
TOTAL	63.906,27	0,00	447.963,80	511.870,07

Taula 3. Inversions totals dels diferents organismes al Parc Natural de s'Albufera des Grau al 2020. *Elaboració pròpia.*

3. ACTUACIONS

3.1 ÀREA DE GESTIÓ PER A LA CONSERVACIÓ

3.1.1 PROGRAMA DE LLUITA INTEGRADA DE PLAGUES

CONTROL DE LA PROCESSIONÀRIA

Al Parc Natural, com cada any, s'han dut a terme una sèrie d'actuacions pel control de la processonària del pi (*Thaumtopaea pithyocampa*), a diverses zones de l'àrea protegida. Aquest any 2020 s'han adoptat les mesures biològiques que s'han anat executant des del Parc Natural al llarg dels anys, com la col·locació de trapes d'atracció amb feromones, distribució de caixes niu per a ratapinyades i per a ocells insectívors.

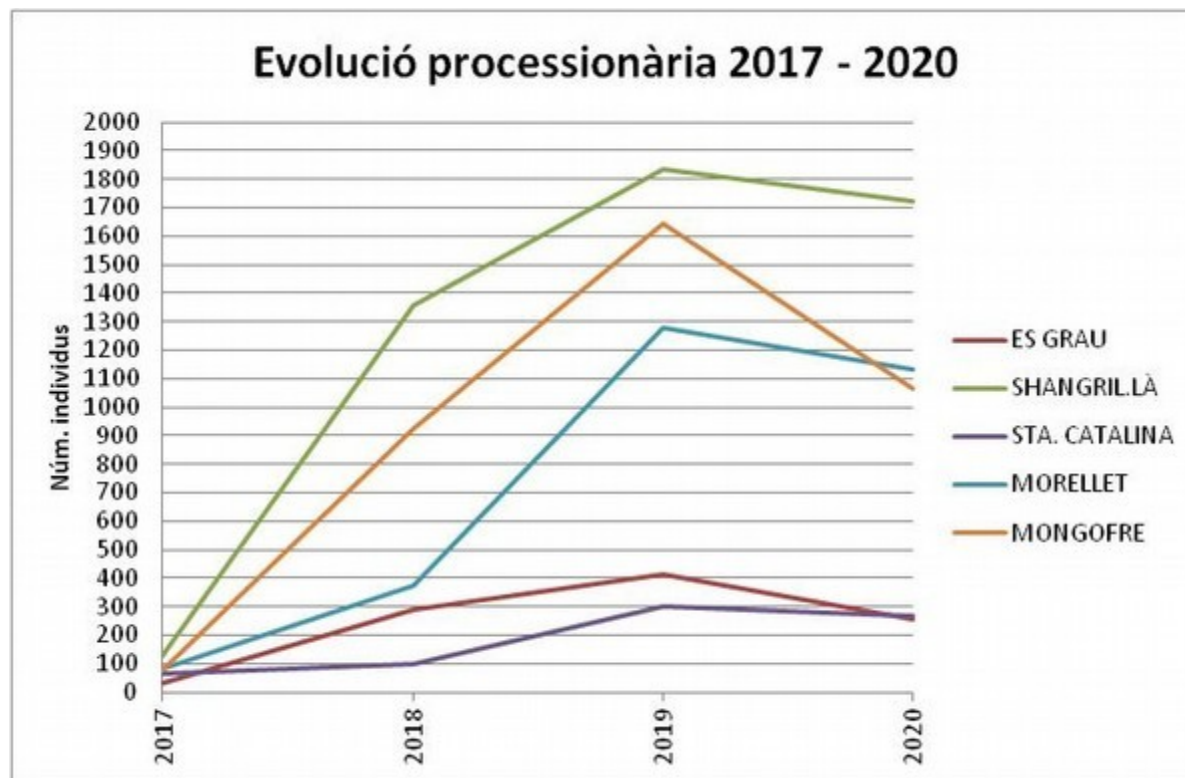

Figura 1. Evolució de la processonària dels pins 2017-2020, per zones, a partir del comptatge d'adults capturats amb trapes de feromones. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau

Trampeig amb feromones

Les trapes d'atracció sexual per a lepidòpters són un mètode de control i seguiment per a plagues forestals amb un nivell baix/mig d'afectació. Durant l'any 2020 s'han col·locat un total de 60 trapes de control a sis zones de pinar més importants dins l'entorn del parc, incloent una nova ruta al lloc de Santa Catalina.

La nova ruta incorporada s'ha fet coincidir amb el transsecte de papallones diürnes que es fa des d'anys enrere, amb la finalitat de poder observar possibles diferències d'afectació en una mateixa zona, tenint en compte que aquesta estava exclosa del tractament de fumigació realitzat al 2019.

Dins cada zona de control s'han col·locat 10 trapes, fent un recompte de captures amb una periodicitat de 10-15 dies des de mitjan agost.

Les trampes es recullen quan tots els recomptes donen com a resultat zero individus. No obstant això, en algunes zones s'ha avançat una quinzena

Quant a la retirada de les trampes, que en principi es recullen quan tots els recomptes donen com a resultat zero individus, s'ha avançat en algunes zones una quinzena abans, deixant les dues rutes més pròximes al nucli del parc, com a referència.

		ES GRAU	SHANGRILLÀ	STA. CATALINA	MORELLET	MONGOFRE	BMS (Sta Catalina)
DATA REVISIÓ	10/08/2020	15	73	21	69	102	19
	18/08/2020	74	635	92	327	373	49
	31/08/2020	109	388	51	382	236	66
	14/09/2020	33	282	62	232	197	50
	25/09/2020	15	153	20	74	87	30
	06/10/2020	6	171	19	39	60	19
	20/10/2020	5	18	1	8	10	1
	03/11/2020	0	1	1	2	2	0
	20/11/2020	0	1	-	-	-	-
	TOTAL	257	1722	267	1133	1067	234

Taula 4. Resultats de les captures de la processionària dels pins l'any 2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau.

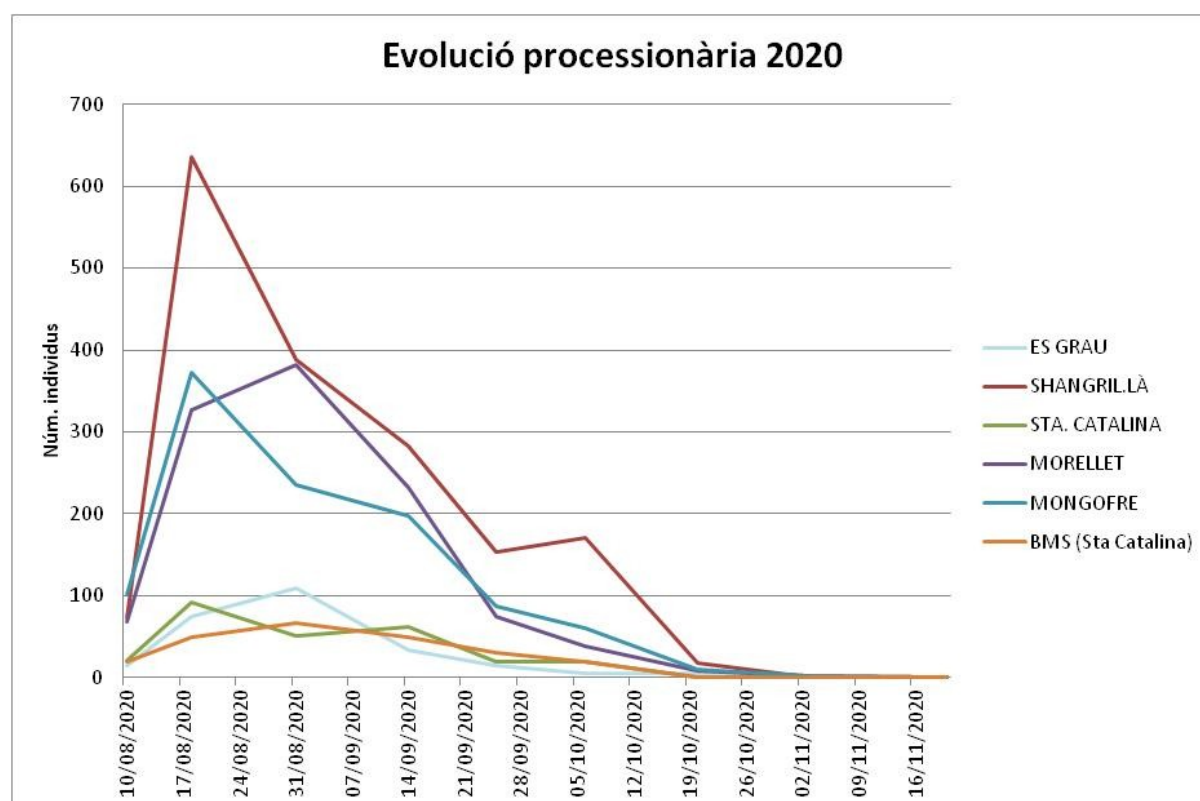

Figura 2. Corbes de vol de la processionària dels pins l'any 2020, per zones. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau

Caixes per a ratapinyades

Al llarg dels anys, a l'àrea del Parc Natural, van ser col·locades un total de 48 caixes-refugi, ubicades principalment a l'entorn del Centre de Recepció i dins el pinar d'Es Grau. Durant els anys 2019 i 2020 no tenim dades concretes quant a l'ocupació i nombre d'individus, però s'ha pogut evidenciar l'ocupació d'un nombre no determinat de les caixes.

En anys anteriors, l'any 2017 es va corroborar la primera cita de *Pipistrellus nathusii* i en 2018 es varen detectar les espècies *Pipistrellus pipistrellus*, *Pipistrellus pygmaeus* i *Pipistrellus kuhlii*, amb un cert increment d'ocupació amb les habituals variacions estacionals.

Caixes-niu per a ocells insectívors

La col·locació de caixes-niu per a ocells insectívors representa un mètode biològic de control de plagues forestals, mitjançant l'afavoriment de les condicions de cria dels predadors naturals, orientat bàsicament per a la primavera (*Parus major*), ja que és un dels principals depredadors. Les zones on estan situades aquestes caixes són: el pinar d'Es Grau i la finca de Mongofre Nou, des de l'any 2008, així com a Llimpa, Sta. Madrona, Es Banyul i Sta. Catalina, des de l'any 2012.

El seguiment de les caixes-niu consisteix en fer dues revisions anuals per a comprovar l'èxit d'ocupació, una a la primavera, ja que les parelles es formen entre el gener i el març, romanent juntes al llarg de l'estació reproductiva que sol allargar-se al voltant d'uns tres mesos, i una altra a la tardor, ja que com a excepció pot haver nidificació al voltant del mes de novembre depenent de les condicions climàtiques. El percentatge d'èxit de cada zona durant el 2020 apareix reflectit en el següent gràfic:

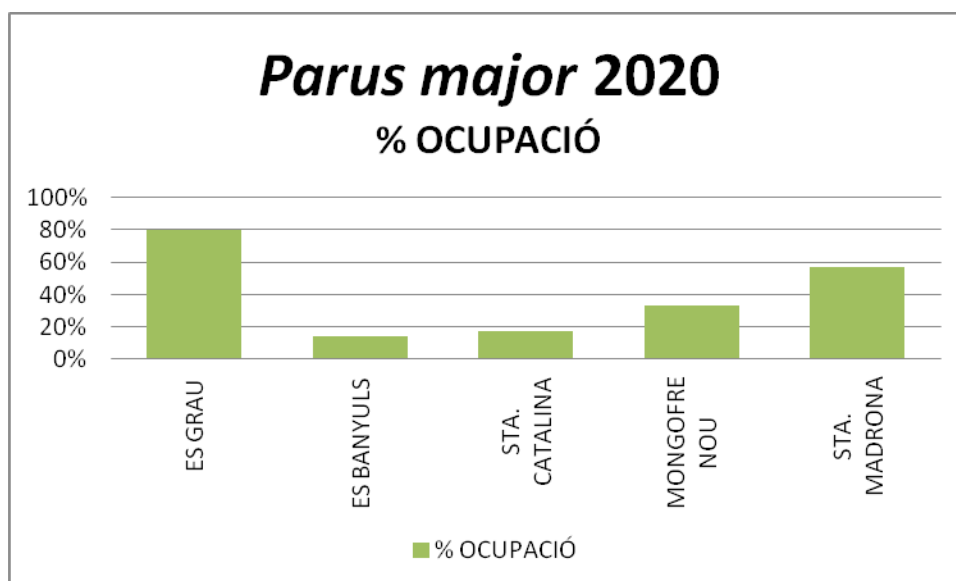

Figura 3. Percentatge d'èxit d'ocupació de caixes niu l'any 2020 (el percentatge es calcula a partir del total de caixes ocupades i acumulades al llarg de les dues revisions dins un mateix any natural, respecte al total de caixes disponibles). Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau.

Aquest any la zona amb major èxit d'ocupació és Es Grau, de la mateixa manera que l'any anterior encara que amb un lleu descens, seguit per la zona de Sta. Madrona, a on s'ha pogut verificar un augment d'ocupació comparat amb l'any passat, amb dades equivalents a anys enrere. Seguint l'ordre d'ocupació també es pot observar un lleu increment a Mongofre i Santa. Catalina,

que va ser afectada pel cap de fibló l'any 2018. En darrer lloc, la zona d'Es Banyuls és la que menys percentatge d'ocupació s'ha trobat, ja que les caixes-niu han estat ocupades principalment pel gènere *Passer sp.*

Com és habitual, l'espècie d'ocell més comú que ocupa aquestes caixes són la primavera (*Parus major*), però també ha incrementat l'ocupació per part de *Passer sp.*, conegut com "pardal", trobant algun niu de rata negra (*Rattus rattus*) i de rata sarda (*Eliomys quercinus*).

CAPTURES PROCESSIONÀRIA PINS 2020					
	PERCENTATGE D'OCUPACIÓ (%)				
	ES GRAU	MONGOFRE	STA. MADRONA	ES BANYUL	STA. CATALINA
2008	38,0	50,0			
2009	70,0	0,0			
2010	57,0	30,0			
2011	17,0	60,0			
2012	37,5	37,5	7,6	0,0	0,0
2013	20,8	20,8	46,1	28,5	50,0
2014	50,0	12,5	35,7	42,8	33,3
2015	36,3	33,3	42,8	16,2	33,3
2016	77,0	11,0	42,0	66,0	66,0
2017	70,0	27,0	57,0	83,0	33,0
2018	50,0	17,0	57,0	71,0	17,0
2019	90,0	25,0	29,0	50,0	0,0
2020	80,0	33,0	57,0	14,0	17,0

Taula 5. Percentatge d'èxit d'ocupació de les caixes-niu per part de l'espècie *Parus major* en les diferents zones durant el període 2008-2020 (Es Grau i Montgofre des de 2008 i les altres des del 2012). Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau

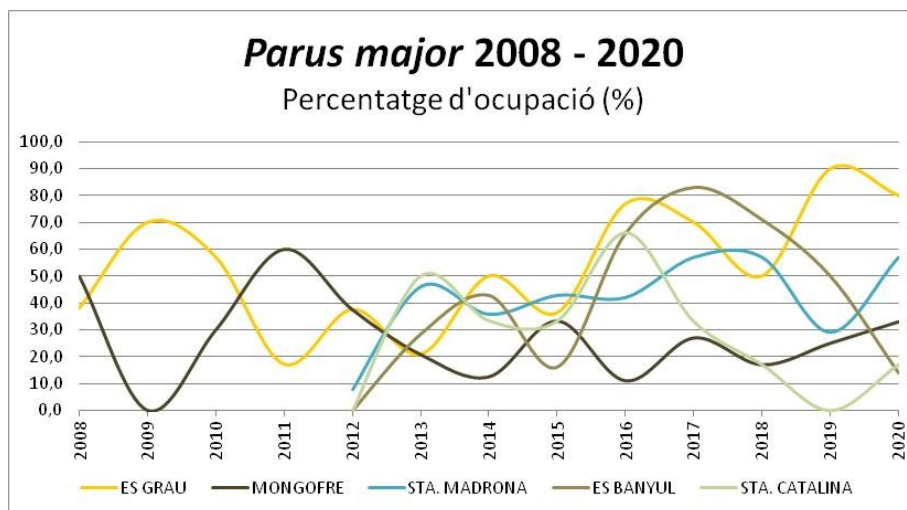

Figura 4. Percentatge d'èxit d'ocupació de les caixes-niu per part de l'espècie *Parus major* en les diferents zones durant el període 2008-2020 Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau

3.1.2 PROGRAMA DE CONTROL DE FLORA INVASORA

La tasca de l'eliminació d'espècies invasores de flora dins l'entorn del Parc Natural ha continuat al llarg del 2020, executada per la brigada del Parc Natural. Aquestes feines han consistit en mantenir, mitjançant repassos periòdics, totes les zones on s'ha anat actuant en els darrers anys.

Arundo donax

L'any 2014 es va dur a terme una gran actuació quant a l'eliminació d'aquesta espècie invasora, abastant diverses àrees de diferents extensions. Durant els anys següents es van anar realitzant repassos mensuals de totes les zones, amb estassada manual sistemàtica que han debilitat cada vegada més la seva capacitat de brollar, aconseguint en la majoria de punts minimitzar l'esforç, fent un repàs ràpid i manual. L'any 2020 s'ha realitzat un total de 3 actuacions entre la primavera i l'estiu, una jornada amb desbrossadora al torrent de sa Boal, i dues amb extracció manual de rizomes brollats.

Les zones d'actuació han estat: una franja a la carretera Maó-Es Grau, dos punts a la zona de l'antic camp de golf a Shangril·la, dos petites àrees al voltant del Centre de Recepció del Parc natural, a la zona de les casetes dels pescadors i un tram del torrent de sa Boal.

Drosanthemum floribundum

La població localitzada a l'Illa d'en Colom, s'ha anat eliminant els darrers anys de forma manual, però té una alta capacitat de propagació i rebrot, recolonitzant zones en les que ja s'havia eliminat. L'any 2018 es va plantejar prendre mesures alternatives per tal d'evitar una gran inversió de temps i esforç, procedint a tancar una parcel·la amb plàstic opac i poder valorar l'efectivitat. Al llarg del 2019 es va poder comprovar que la tècnica era molt efectiva, encara que per l'orografia del terreny no era possible aplicar-ho a totes les zones afectades. Per tant, a la tardor de l'any 2019 i al llarg del 2020 se va optar per una actuació més contínua, anant més vegades al llarg de l'any, amb extracció manual i cremes controlades de totes les restes, amb un resultat molt positiu. Aquest any també s'ha contractat una empresa externa de feines verticals, fent una jornada de feina, per a poder extreure aquesta invasora de zones de penya-segat de difícil accés.

Figura 5. Crema de les restes de *Drosanthemum floribundum* a l'Illa d'en Colom pel personal del parc i extracció a zones de difícil accés per part d'una empresa especialitzada subcontractada, l'any 2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau

Carpobrotus edulis

Repàs periòdic a tota la zona de Favàritx, per tal d'eliminar qualsevol retret d'aquesta planta.

Malgrat fa molts anys que s'actua damunt aquesta invasora, encara és necessari dur a terme repassos de seguiment periòdics, atesa la seva gran capacitat de germinació. De forma extraordinària, aquesta primavera s'ha detectat un alt increment de plàntules a Favàritx, així com per primera vegada, una taca no molt extensa a s'illa d'en Colom.

Ailanthus altissima

A les bateries militars de Favàritx, al llarg d'aquest any s'ha fet un seguiment d'observació. Malgrat l'actuació que se va dur a terme anys enrere, amb l'eliminació manual i fumigacions amb herbicida, no s'ha aconseguit eliminar el nucli, tot i que s'ha reduït substancialment.

Al llarg dels darrers tres anys no s'ha fet cap actuació perquè s'estava pendent de la previsió d'un canvi de titularitat de la zona amb possibles obres de restauració, cosa que implicarà l'erradicació amb una actuació contundent per part de la nova propietat.

Xanthium strumarium

Aquesta espècie, és una planta anual originària d'Amèrica del Nord que floreix a partir de juliol, generant gran quantitat de llavors disposades en càpsules aferradisses que poden ser transportades i disseminades amb gran facilitat. Al Parc Natural hi ha un focus d'afectació important, en la zona dunar de la platja de Sa Torreta.

L'erradicació d'aquesta planta es realitza de manera manual, extraient-la abans de la floració. Així i tot, a l'any 2018 el focus es va estendre considerablement, colonitzant tota la franja de primera línia del sistema dunar de sa platja de sa Torreta, inclòs un focus a la platja de Ses Mamaes Primes. Per tant, l'any 2019 es va actuar de forma contundent per evitar així una expansió sense control, del que s'ha pogut corroborar un bon resultat, ja que al llarg de l'any 2020, la zona

afectada s'ha focalitzat a un punt, zona nucli, i el nombre d'individus s'ha vist reduït a la meitat. Les visites de seguiment i eradicació es van avançar en el temps, per la qual cosa la planta no ha tingut l'oportunitat de desenvolupar-se, ja que la gran majoria d'extraccions eren plàntules, sense arribar a la maduresa (floració i llavors).

Opuntia maxima

A través del projecte «Prats Nets d'invasores» dut a terme pel COFIB a nivell balear amb finançament del fons de l'Impost del Turisme Sostenible (ITS), s'ha fet una primera fase de control i erradicació de les figueres de moro de l'Illot d'en Mel i de l'illot petit de l'Albufera des Grau.

El mes de febrer un equip del COFIB va fer 4 jornades de feina per l'eliminació dels exemplars de Illot de'n Mel. Es va fer manualment amb xurracs i motoserres. Per evitar l'acumulació de matèria orgànica a la llacuna, les restes que queien a l'aigua van ser evacuades amb una barca especialment dissenyada fins a la Cala de Sa Torreta per ser aixafades amb tractor a una tanca del lloc.

A l'octubre va venir el mateix equip de Mallorca a fer un repàs dels exemplars de Illot d'en Mel i també eixermar l'illot petit.

Es preveuen visites de manteniment al 2021.

Figura 6. Fotografies dels treballs d'erradicació de figuera de moro (*Opuntia maxima*) dutes a terme pel COFIB a l'illot d'en Mel.

3.1.3 PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE L'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI 9320 (ULLASTRAR)

Durant el darrer trimestre de 2020 s'han mantingut mitjançant eixermada amb desbrossadora i/o trituradora de tractor:

- Modificació de coberta devora es Muladar
- Modificació de coberta de la tanca de davant el Centre de Recepció
- Modificació de coberta de Santa Madrona, només passada de tractor al perímetre de l'àrea.

No es va poder fer el manteniment de l'ullastrar del corralet de Santa Madrona i del costat de la bassa temporal.

3.1.4 PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE L'HÀBITAT D'INTERÈS COMUNITARI PRIORITARI 2250 (SIVINAR) A LES DUNES DES GRAU

Durant el mes d'octubre de 2020 es va realitzar una primera fase d'aquest programa. Mitjançant la tala i biotriturat d'uns 100 peus de *Pinus halepensis* en una superfície d'1,5 Ha. Només es va actuar sobre pins tombats o diàmetre menor a 15 cm. Les restes van ser triturades mitjançant el lloguer d'una biotrituradora forestal i es van escampar les estelles damunt l'itinerari de passeig per tal de reomplir bassals i evitar inundació total del camí en dies de pluja intensa.

En total es van dedicar 6 jornades de feina de 4 membres de la brigada amb l'ajuda puntual del zelador per estirar rama. L'accés a itinerari va estar tancat parcialment (només accés a les passarel·les). Les rames i troncs prims es van acumular al camí i la trituradora va triturar i escampar les restes pel camí amb l'ajuda de la brigada durant 12 hores de feina.

Els troncs més grans van ser tallats i extrets amb el remolc per ser donats com a llenya a una associació de caràcter social (veure apartat 3.5 d'aquesta memòria).

Figura 7. Zona d'actuació (polígon vermell) i límits del DPMT (verd)

Figura 8. Fotografies dels treballs forestals duts a terme al pinar d'Es Grau per afavorir l'habitat d'interès comunitari 2250 (Sivinar).

3.1.5 PROGRAMA DE CONTROL DE FAUNA EXÒTICA I/O DOMÈSTICA

Control de moixos

El control dels moixos assilvestrats dins les àrees de màxima protecció és una tasca molt important per a la preservació de la biodiversitat en aquestes zones, ja que els moixos poden depredar o causar molèsties a les espècies de fauna silvestre, especialment en època de cria.

Durant l'any 2019 es va iniciar la redacció d'un protocol d'actuació per al control de moixos de forma ètica i amb consens social. Durant el 2020 no s'ha pogut avançar i es preveu poder trobar consens amb tots els actors implicats.

Control ànecs domèstics

A l'any 2020 el nombre d'individus d'ànecs domèstics s'ha vist reduït substancialment. Només s'ha tingut constància de 3 individus de *Cairina moschata* (ànec mud), al llarg del mes de desembre, i van aparèixer morts per causes desconegudes. La causa de la seva mort està pendent d'anàlisi per part dels Agents de Medi Ambient.

Control de cranc blau (*Callinectes sapidus*)

El cranc blau és un crustaci decàpode originari de les costes atlàntiques d'Amèrica que amb l'activitat humana va ampliar substancialment la seva distribució. A les Balears es va trobar algun exemplar aïllat, fins que l'any 2017 es va detectar una presència més extensa.

Aquest cranc és un depredador actiu i voraç, amb una dieta basada en grans quantitats de crustacis, peixos, una ampla varietat de mol·luscs i algues, per això, la seva expansió pot suposar un perill per a les espècies autòctones.

Així, la UIB, va activar l'any 2019 un projecte d'investigació per fer un protocol de mostreig per a campanyes de seguiment i control. Al Parc Natural de s'Albufera des Grau s'havien constatat un parell de cites el 2018, una a ses salines d'Addaia i una altra a s'Albufera des Grau. A l'agost de 2019, el personal del parc va confirmar la presència d'un individu a la zona d'entre comportes, a Sa Gola. Així doncs, es van adoptar mesures de detecció fent un seguiment rutinari, col·locant nanses per a la seva captura. Durant l'any 2019 no es va aconseguir cap captura, donant a entendre que hi havien pocs individus. En canvi, aquest any 2020 s'han capturat un total de 209 individus, dels quals el 83% s'han agafat a la zona de sa Gola i entre comportes, i el 17% a ses salines d'Addaia.

Figura 9. Captura de *Callinectes sapidus* al Parc Natural. 2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau

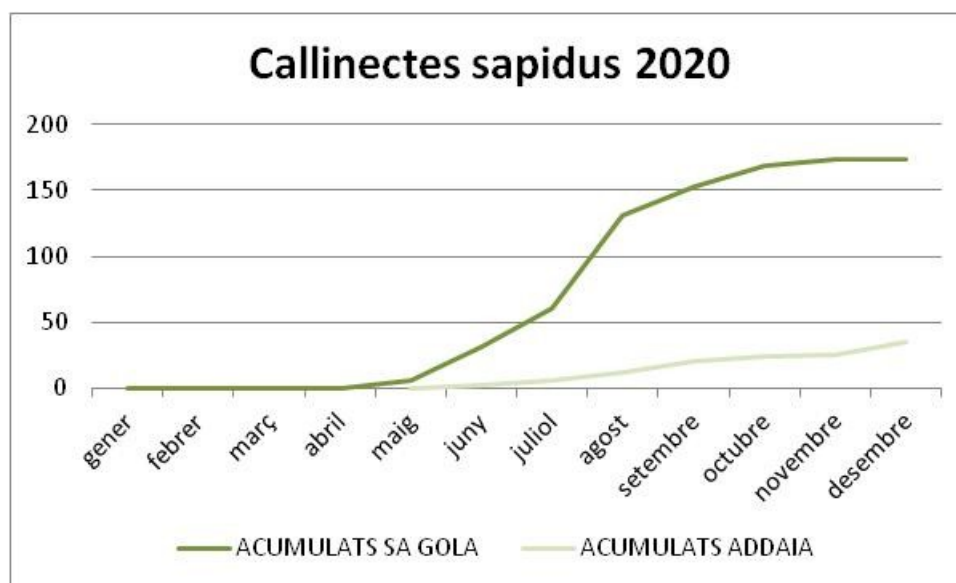

Figura 10. Nombre de *Callinectes sapidus* acumulats al llarg de l'any 2020 a la zona de sa Gola (i entrecomportes) i a ses salines d'Addaia. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau.

3.1.6 PROGRAMA DE RECUPERACIÓ D'ESPÈCIES AMENAÇADES DE FAUNA

Al llarg de l'any 2020, la menjadora per a carronyaires ha estat activa, amb la mateixa aportació de menjar que l'any anterior (4 pollastres, dues vegades a la setmana). S'ha pogut constatar un gran èxit quant a nombre d'aus, especialment milans (*Milvus milvus*), arribant a comptabilitzar més de 30 individus en un mateix dia. També s'han detectat altres espècies com arpelles, corbs i miloques.

3.1.7 PROGRAMA DE REFORÇAMENT DE LES POBLACIONS D'ÒLIBES (*Tyto alba*)

En el marc d'aquest programa, hi havien col·locades dins l'entorn del Parc Natural un total de cinc caixes niu per a òlibes, encara que una ha quedat anul·lada pendent de la seva reubicació. Al llarg del 2020 s'han fet dues revisions i s'ha constatat que tres de les quatre caixes actives han estat ocupades, tant a la primavera com a la tardor. A diferència de l'any anterior, l'índex d'ocupació ha estat menor, amb una parella reproductora ubicada al mateix lloc que l'any 2019, amb una posta de 2 ous a la tardor.

CAIXA	OUS	POLLS	ADULTS
AGUAIT D'EN BIEL	2		1
STA MADRONA			2
CASETA ORNITÒLEGS			2
ITINERARI VERD			
TOTAL	2	0	5

Taula 6. Resultats del seguiment de la reproducció d'òlibes (*Tyto alba*) dia 28 d'octubre de 2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau.

3.1.8 PROGRAMA DE TANCAMENT TEMPORAL DE LA ZONA D'ESTACIONAMENT DEL COS DES SÍNDIC

Per assegurar la tranquil·litat en l'àrea de reproducció de *Charadius alexandrinus*, cada any es realitza el tancament temporal de la zona d'estacionament davant es Cos des Síndic a Favàritx, mitjançant la col·locació d'una corda entre l'1 de març i el 30 de juny. Aquest any 2020 degut al confinament per COVID19, la corda de tancament de l'accés en vehicle privat a la zona s'ha col·locat de principis de maig fins l'1 de juliol.

Figura 11. Tancament i senyalització a la zona del Cos des Síndic a la zona de Favàritx, 2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau.

L'any 2020 s'ha fet un seguiment rutinari de reproducció de *Charadius alexandrinus* des de principis de març fins a finals de juliol. S'ha constatat la presència de parelles reproductores, la ubicació de nius i s'ha observat un total de 7 polls entre abril i juliol. La primavera de 2019 s'havien observat parelles reproductores però no polls. L'èxit reproductor d'aquesta espècie enguany podria ser un efecte col·lateral positiu de la baixa freqüentació a la zona pel confinament durant la pandèmia.

Figura 12. *Charadius alexandrinus* a la zona de Favàritx, 2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau.

Tancament d'accés en vehicle privat a Favàritx

Per evitar problemes d'aglomeracions de vehicles a la zona del Cap de Favàritx i els consegüents problemes ambientals i de seguretat que això comporta, es va acordar entre la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat (DGENB) de la Conselleria de Medi Ambient i Territori i el Consell Insular de Menorca que a partir del 2018 es restringeix l'accés en vehicle privat a la zona del Cap de Favàritx de 1 de juny a 30 de setembre a partir de les barreres de Son Camamil·la, a l'alçada de la zona militar. El 2018 i 2019 els cotxes particulars eren desviats i no hi havia cap espai condicionat per aparcar. Només es podia accedir en transport públic (bus regular des de Maó o Taxi). Les excepcions eren per a excursions guiades en transport col·lectiu i per als cotxes de serveis (autoritat portuària, carreteres, neteja platges, etc.) i dels propietaris del lloc i la caseta de vorera que només poden accedir per aquesta carretera. Les persones amb mobilitat reduïda podien accedir fins al Far en cotxe particular.

A partir de 1 de juliol de 2020 es va habilitar un aparcament gratuït en aquest punt.

Des de llavors, el Consell Insular de Menorca ha habilitat el servei de bus (sortida de l'estació d'autobusos i 6 freqüències diàries entre del 10 i les 19h. Durant l'estiu de 2020 el servei de bus també ha inclòs una parada a l'aparcament habilitat. La DGENB s'ha encarregat de contractar un servei de vigilància/informació a l'accés de 9 a 20h per regular el trànsit de les persones i vehicles autoritzats. Les dades de freqüentació són les següents:

	Totals		Mitjanes diàries	
	2019	2020	2019	2020
Juny	3.468	--	120	--
Juliol	4.987	8.445	161	272
Agost	4.815	16.726	155	540
Setembre	4.027	14.030	134	468
TOTAL ESTIU	17.297	39.201	143	426

Taula 7. Dades d'entrades a peu o en bici a l'accés de la zona de Favàritx durant els mesos amb restriccions d'accés en vehicle privat de l'estiu de 2019 i 2020. *Font i elaboració:* Parc Natural s'Albufera des Grau

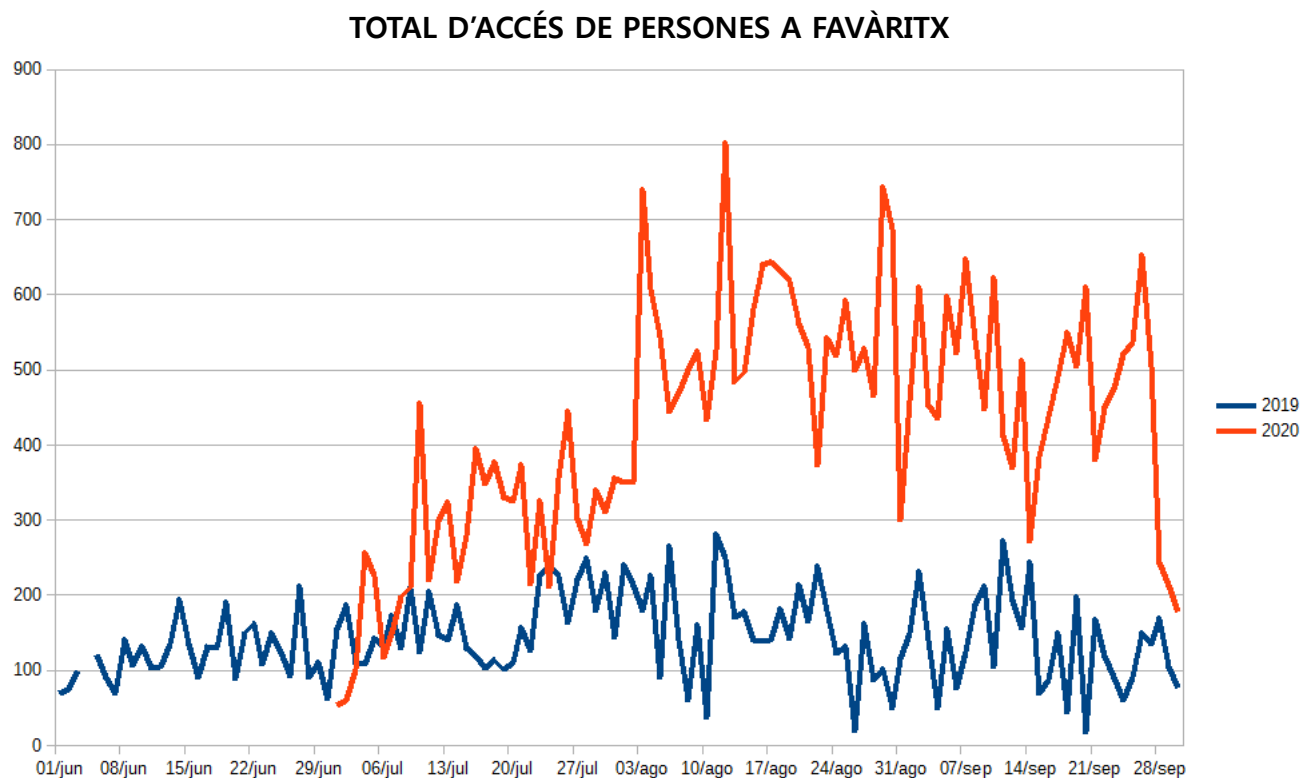

Figura 13. Relació de persones que accedeixen diàriament a la zona de Favàritx a peu durant l'estiu de 2019 i 2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau.

	ENTRADA PERSONES DINS BUS			ENTRADA PERSONES TOTAL (A PEU+ BICI+ BUS)		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Juny	1125	1384	0	1570	4852	0
Juliol	3484	2259	942	3587	7246	9387
Agost	4345	2864	1830	4452	7679	18556
Setembre	1967	1457	326	2670	5484	14356
Total Estiu	10.921	7.964	3.098	12.279	25.261	42.299
Mitjana estiu	89,52	65,28	33,67	100,65	207,06	459,77

Taula 8. Frequentació d'accés a la zona de Favàritx durant els mesos amb restriccions d'accés en vehicle privat de l'estiu de 2018, 2019 i 2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau

ACCÉS A PEU I BUS A LA ZONA DE FAVÀRITX

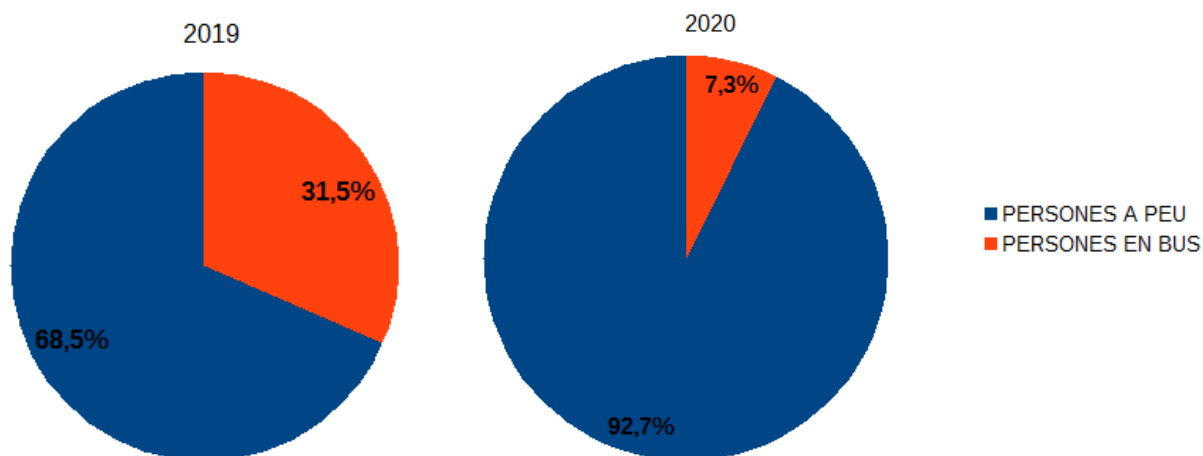

Figura 14. Comparativa d'accés de persones a peu i en bus a la zona de Favàritx els anys 2019 i 2020. *Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau.*

Durant l'estiu de 2020 la zona de Favàritx va rebre un total de 42.300 visitants, el que suposa un increment del 67% respecte l'any anterior, quan s'havia rebut un total de 25.260 persones. Durant 2020 varen accedir unes 460 persones diàries en comparació amb les 207 persones/dia de l'any 2019.

És important destacar que des de que s'ha habilitat l'aparcament la gran majoria de gent accedeix a peu (92,7%) i la resta ho fa en autobús (7,3%).

El 18 d'agost es va registrar el màxim de vehicles estacionats simultàniament a l'aparcament amb un total de 148 el dia 18 d'agost. L'any anterior s'havien desviat un total de 179 vehicles diaris de mitjana al mes d'agost. Durant tot l'estiu 2020 no s'ha sobrepassat en cap moment el màxim de capacitat de vehicles de l'aparcament.

Fig 15 i 16. Autobús fent el servei de transport de passatges a la zona de Favàritx.

Fig 17, 18 i 19. Aparcament habitat i dispositiu de control d'accés en vehicle privat a la zona de Favàritx durant l'estiu de 2020

3.1.9 PROGRAMA DE GESTIÓ HÍDRICA DE S'ALBUFERA

La gestió hídrica de s'Albufera es duu a terme a través d'un seguiment constant del nivell de l'aigua de la llacuna, així com de conductivitat i oxigen dissolt. També es mesura a sa Gola i a Favàritx mitjançant un pluviòmetre,. L'any 2020 s'han seguit agafant totes aquestes dades per tal de poder realitzar una gestió òptima de les comportes i els nivells per tal de mantenir els paràmetres de salinitat i nivell dins uns termes raonables, tal com s'estipula dins el PORN.

Pluviometria

A la base de dades del Parc Natural de s'Albufera des Grau està registrat el règim de pluviositat des de l'any 2001. La mitja anual de l/m2 de l'any 2020 ha augmentat lleugerament respecte a l'any anterior, encara que s'ha de tenir en compte que el 2019 va ser un any amb baixa pluviometria. El 2020 ha plogut en total 468 litres/m2 a Sa Gola i 479 litres/m2 a Favàritx, i es considera un nivell de pluviositat baix.

Al 2020 a sa Gola, l'estació anual més plujosa ha estat a principi d'any, amb un total de 161,4 l/m2, un 34% més de pluviositat respecte a l'hivern anterior. A la primavera s'ha observat el major increment de pluges anual respecte a l'any anterior, augmentant un 81% amb 146,5 l/m2. A l'estiu s'ha comptabilitzat un descens de precipitacions del 48% comparant amb el 2019, registrant un total de 39,75 l/m2, i a la tardor també hi ha hagut un descens del 43% amb 115,5 l/m2. A final d'any, a l'hivern se van comptabilitzar un total de 4,8 l/m2, un 2% més que l'any anterior. En conjunt, a sa Gola, va ploure un total de 61 dies.

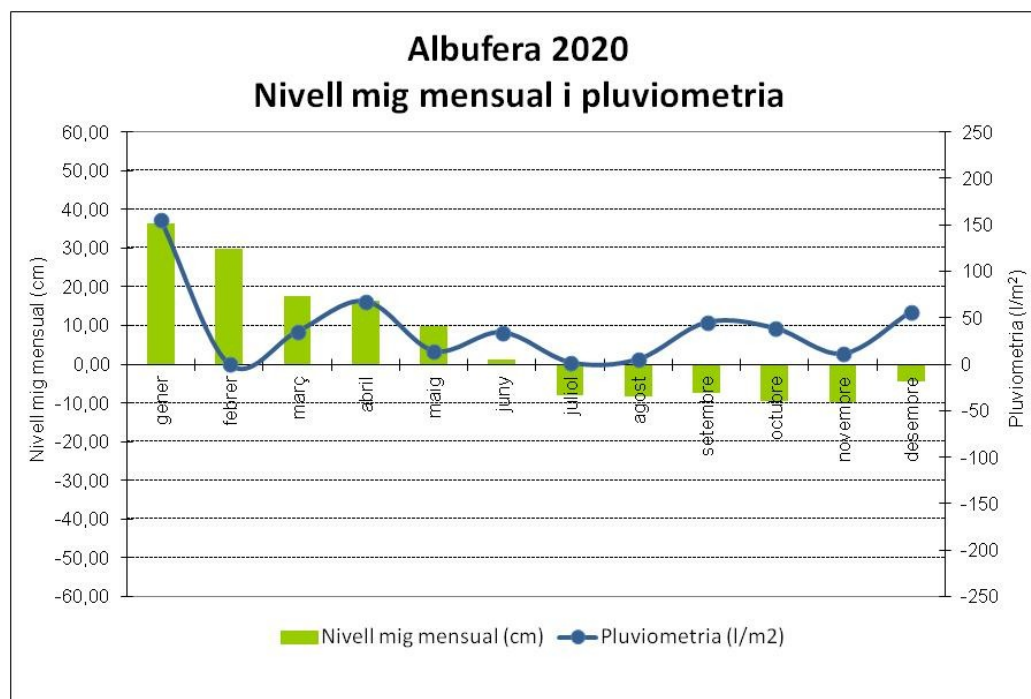

Figura 20. Precipitacions mensuals i nivell promig mensual de l'Albufera respecte el nivell de la mar per l'any 2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau

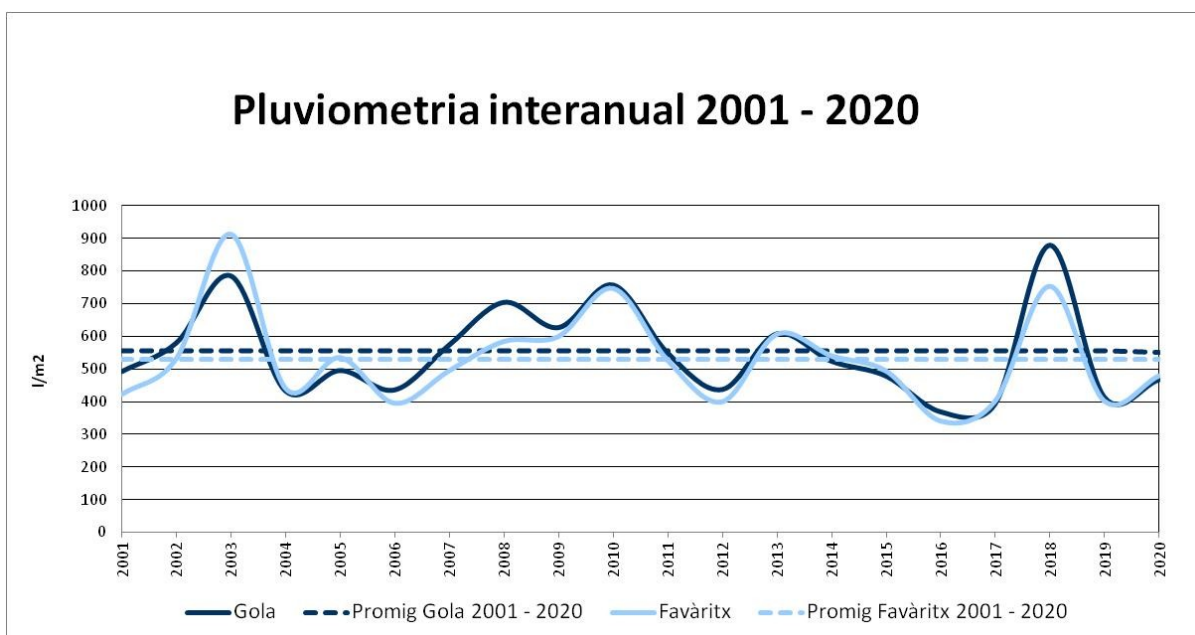

Figura 21. Comparativa pluviomètrica durant el període 2001-2020. Font i elaboració: Parc Natural s'Albufera des Grau

Nivell de l'aigua de s'Albufera

Aquest any 2020, el nivell mig d'aigua de s'Albufera, ha estat de 5,31 cm sobre el nivell de la mar, augmentant lleugerament respecte a l'any passat. Es va començar l'any amb un nivell òptim gràcies a les pluges de tardor de 2019 que, sumant l'acumulació d'aigua de les pluges de gener, el dia 21 d'aquest mateix mes, es va assolir el nivell màxim amb uns 90 cm sobre el nivell de la mar. El promig mensual màxim, també va ser al gener, amb 36,27 cm sobre el nivell de la mar. En general, al llarg de l'any hi han hagut intervals d'acumulació d'aigua de pluja favorable, amb una bona primavera i tardor, assolint un nivell mig mensual mínim, al mes de novembre, de -9,90 cm respecte el nivell de la mar, amb un nivell mínim aquest mateix mes, dia 26 de novembre, de -11,5 cm.

Cal destacar que el temporal Glòria de principis de gener de 2020, va comportar una acumulació de pluja important en poc temps i l'Albufera va sobreixir per damunt de la paret mestre. El nivell de l'Albufera va arribar al màxim i el Prat es va inundar completament durant unes setmanes.

Fig. 22 i 23. Sobreeixit de l'Albufera des Grau durant el temporal Glòria de gener de 2020

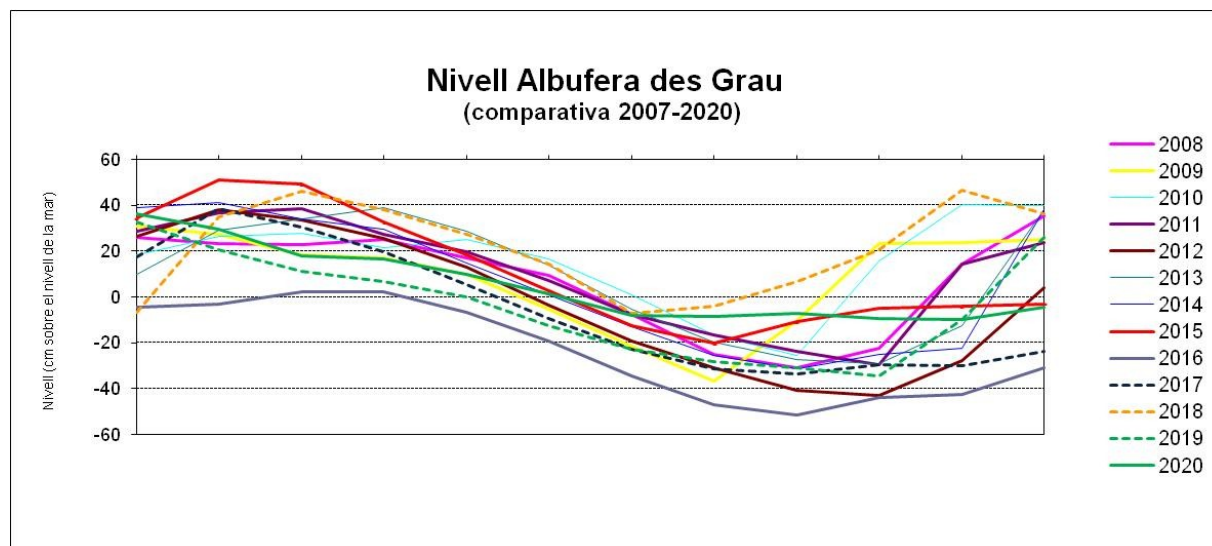

Figura 24. Comparativa del nivell durant el període 2007-2020, la mesura del nivell correspon a la mitjana mensual. Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

Gestió de les comportes

Amb la gestió actual de les comportes es pretén evitar estats indesitjables com l'extinció d'espècies clau, la mortalitat massiva de peixos, desaparició d'aus per falta d'aliment, dessecació temporal, salinització a llarg termini, eutrofització permanent i/o estratificació, tenint en compte que el PORN dicta que el nivell de s'Albufera s'ha de mantenir entre -60 i 45 cm, i en cap cas pot estar fora d'aquest marge durant un període superior a 10 dies. Així, s'ha de mantenir una gestió activa de les comportes per poder controlar les variables de funcionalitat ecològica de s'Albufera.

Hi ha marcada una jerarquia d'objectius, prevalent en primer lloc els "estats irreversibles o irre recuperables", que és el cas de l'extinció d'espècies endèmiques com la sargantana de "l'illot de'n Mel", un illot que mai ha estat en contacte amb terra ferma i per tant la dessecació resultaria fatal. En segon lloc s'han de tenir en compte els "estats reversibles" com la desaparició d'espècies clau, rares i/o amenaçades, com és el cas de les plantes aquàtiques com la *Ruppia cirrhosa* i el *Potamogeton pectinatus*, associades a l'aliment i habitats de espècies d'aus hivernants i nidificants, així com plantes emergides del litoral com és el cas del jonc comú o el canyís, tenint en compte també la qualitat de l'aigua per evitar la mortalitat dels peixos de la llacuna i/o entre comportes.

3.1.10 PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE SISTEMES DUNARS

Durant el 2020 s'han reparat o substituït els pals i/o cordes de protecció dels sistemes dunars del parc natural que es trobaven tombats o en mal estat. Enguany no s'ha fet cap nou tancament, només s'han mantingut els existents.

3.1.11 PROGRAMA DE GESTIÓ DE LES ZONES AGROFORESTALS DE LLIMPA I SANTA MADRONA

El mes d'octubre de 2020 es van triturar els rostolls que hi quedaven de l'any anterior. No s'ha fet llaurada ni sembra al 2020.

Figura 25,26,27. Evolució del sembrat a una de les tanques de Santa Madrona.

3.1.12 PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DE SA GOLA

Durant l'any 2020 Sa Gola va estar connectada amb la mar pràcticament tot l'any.

Va romandre tancada els primers 20 dies de gener, així com 5 dies a finals de novembre i els darrers 10 dies de l'any. Durant el mes d'abril es podia observar filtració d'aigua.

Aquest any no ha fet falta forçar l'obertura de la Gola, ja que s'ha obert de forma natural cada vegada.

Durant el mes de juny de 2020 la brigada del parc va fer un drenatge i retirada de restes de *Ficopomatus* manual de la zona del pont de pedra per tal de millorar tant la connectivitat de l'ictiofauna com l'estanquitat de les comportes situades en aquest punt.

Periòdicament i coincidint amb dies posteriors a un temporal de llevant o tramuntana, la brigada neteja amb salabres i botes d'aigua els plàstics i microplàstics que s'acumulen a la ribera de Sa Gola i a la zona del pont.

3.1.13 PROGRAMA DE CONSERVACIÓ DEL PAISATGE

Durant el 2020 s'han mantingut els elements etnològics (emblancat casetes de pescadors, pont i cantonades. S'han eixerat i s'han aixecat alguns enderrossalls de les parets de les finques públiques del parc natural. No s'ha substituït ni posat cap barrera nova.

3.1.14 PROGRAMA DE MILLORA DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ DELS TORRENTS (HIC 92D0)

Enguany les feines de neteja de torrents s'han centrat, en el torrent de sa Boval, retirant pedres i vegetació.

3.1.15 DE CONSERVACIÓ DELS QUIRÒPTERS

El 2019 es van adquirir 45 caixes niu de quiròpters forestals i de zones humides per un valor de 1.500 Euros.

Aquest any 2020 s'han col·locat 10 d'aquestes caixes amb forma de bloc de formigó, dissenyades especialment per a oferir les millors condicions d'hibernació a les ratapinyades. Aquestes caixes estan fabricades amb una mescla de ciment i serradís, recomanades per a ser ubicades davall dels ponts, entre altres, per la qual cosa van ser repartides a diversos punts dels torrents del parc.

Figura 28. Col·locació de caixes-refugi per a ratapinyades al Parc Natural . Font i elaboració: PN s'Albufera des Grau

Es preveu col·locar la resta de caixes dissenyades per als ambients forestals durant els primers mesos de 2021.

3.2 ÀREA DE DESENVOLUPAMENT SOCIOECONÒMIC

3.2.1 PROGRAMA D'USOS TRADICIONALS

Durant el 2020 no s'ha desenvolupat cap acció específica d'aquest programa.

3.2.2 SUBMINISTRAMENT DE TABLETA PER SEGUIMENT D'HABITATS I CARTOGRAFIA

A principis del 2020 es va lliurar una tauleta als directors de cada espai natural protegit i es va realitzar un curs a Palma per al seu ús com a eina de camp per a fer seguiments de fauna, flora o altres i georeferenciar-los.

3.2.3 COL·LABORACIÓ AMB ELS PROPIETARIS DE LES FINQUES DEL PARC NATURAL

El mes de novembre de 2020, la brigada del parc va col·laborar amb els gestors de la finca de Sa Cudia per reparar i substituir les 4 caixes niu de xòric que ajuden al control d'aus passeriformes frutívores per al millor rendiment de les vinyes de la finca.

Fig 30. Feines de substitució dels pals de les caixes nius per xoriguer a la finca de Sa Cudia

3.3 ÀREA D'ÚS PÚBLIC

3.3.1 PROGRAMA D'ATENCIÓ ALS VISITANTS

Horari d'atenció al públic

L'horari d'atenció al públic del Centre de Interpretació Rodríguez Femenias durant l'any 2020 ha estat el següent:

- Divendres, dissabte, diumenge i dilluns de 9 a 15 h
- Dimarts, dimecres i dijous de 9 a 17 h

El centre de recepció va estar tancat al públic del 15 de març a l'1 de juny degut a les restriccions sanitàries per la COVID-19. A partir de l'1 de juny es va fer atenció a l'exterior i a partir de l'1 de juliol es va obrir i adaptar per complir mesures preventives front la COVID-19. Les mesures adoptades varen ser: limitació d'aforaments, gel hidroalcohòlic, mascareta obligatòria, circuit únic de circulació, mampares de vidre al taulell de recepció i augment de la freqüència de neteja i desinfecció.

Visites al Centre de Recepció Rodríguez Femenies

El nombre total de persones que han visitat el centre durant l'any 2020 ha estat de **8.470** envers a les **24.727** persones de 2019.

Aquesta xifra comptabilitza les persones que entren al centre a demanar informació, es tracta d'una quantitat inferior a les que realment arriben al centre perquè queden dins el cotxe o fora del recinte. Tampoc estan comptabilitzades les persones que fora dels horaris han estat ateses per el personal del parc.

L'any 2020 no hi ha hagut visitants en grup, primer pel conflicte de ses agències encarregades dels viatges de l' imsero i després per la crisi de la COVID-19.

Visitants al centre de recepció	Any 2018	Any 2019	Any 2020
Individuals	24.808	22.898	8.470
En grups organitzats	2.195	1.829	0
TOTAL	27.003	24.727	8.470

Taula 9. Visitants al centre de recepció al període 2018-2020.

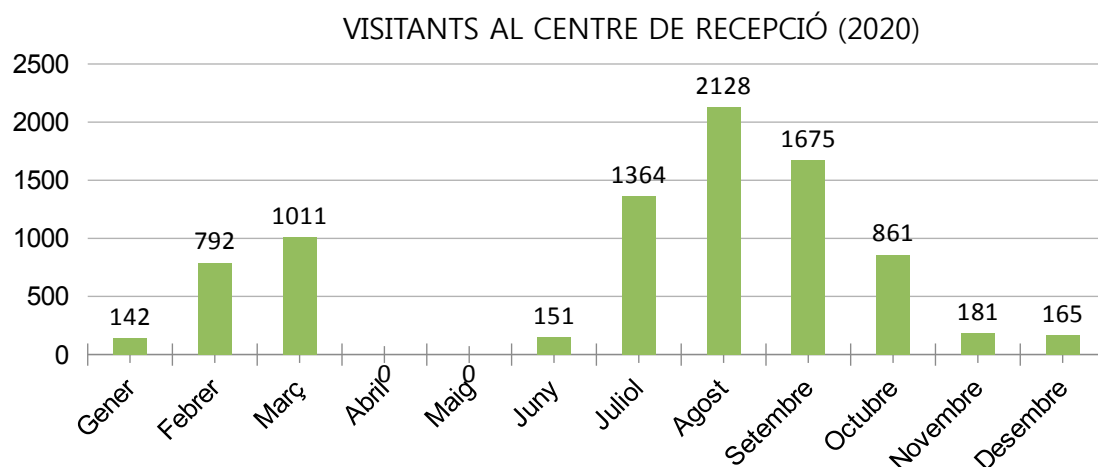

Figura 34. Visitants totals per mes 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau

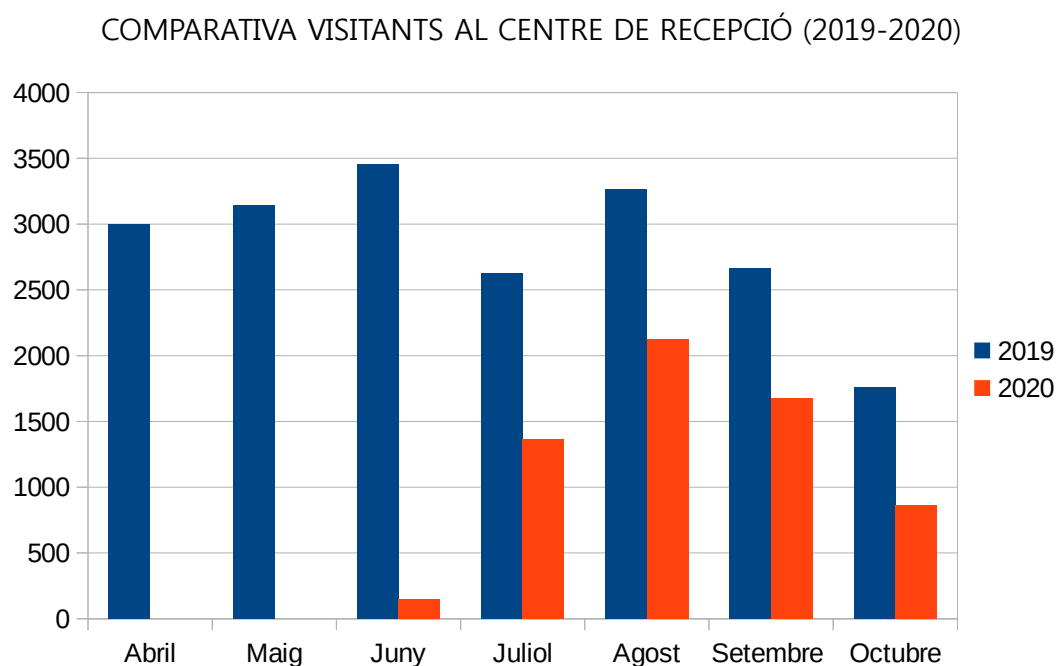

Figura 35. Comparatives dels visitants totals d'abril a octubre 2019- 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

La procedència dels visitants s'ha diferenciat en espanyols, anglesos, alemanys, francesos, italians i altres nacionalitats.

VISITANTS PER NACIONALITATS

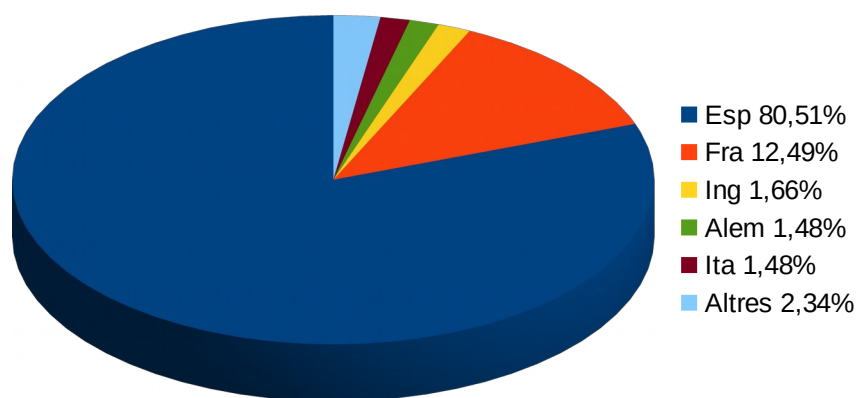

Figura 36. Procedència dels visitants nacionals. 2020. *Font d'elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.*

Durant el 2020 el percentatge de peninsulars se situa en un 80.51%, seguits dels francesos amb un 12.49%, un 1.66% de anglesos, un 1,48% d'alemanys, un 1,48% d'italians, i un 2.34% d'altres nacionalitats.

Les dades mostren que com cada any, la proporció de visitants que són residents a les Illes Balears, respecte el total de visitants és molt reduïda. Tot i això, al 2020 ha augmentat aquesta proporció considerablement, com a conseqüència de les restriccions de viatges per la COVID-19.

COMPARATIVA VISITANTS PER RESIDÈNCIA (2019-2020)

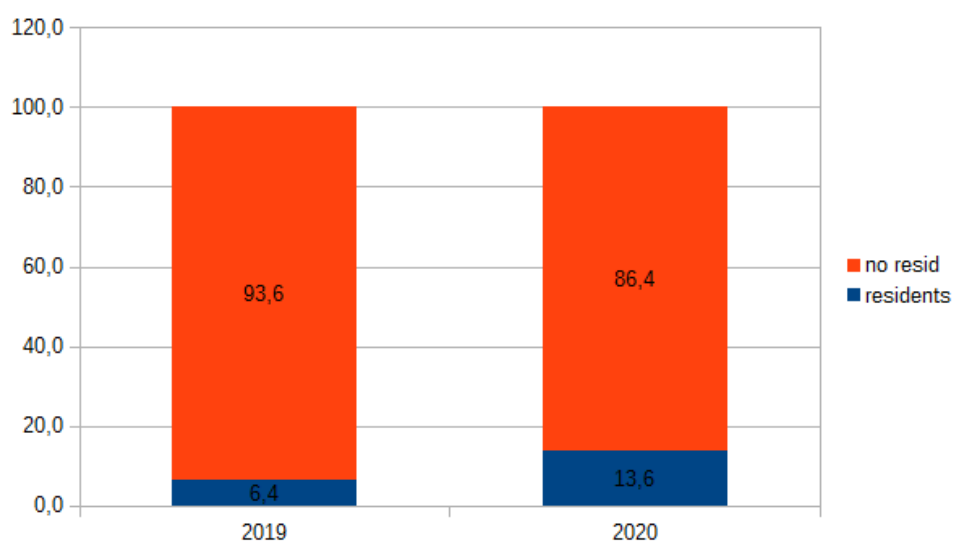

Figura 37. Percentatge de visitants residents i no residents (2019, 2020). *Font d'elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.*

Cadires Joëlette

Els informadors del Centre de Recepció del Parc Natural gestionen el préstec de cadires Joëlette tot terreny per a persones amb mobilitat reduïda. Durant el 2020 s'han atès 12 sol·licituds vers les 40 de l'any 2019.

Cal esmentar que durant el mes juliol, la brigada va fer una neteja profunda i posada a punt de les cadires, que s'havien anat deteriorant amb l'ús i el pas del temps.

3.3.2. EDUCACIÓ I INTERPRETACIÓ AMBIENTAL

A continuació es presenten les dades de participació referents a les activitats dutes a terme per l'equip d'educació i interpretació ambiental del Parc Natural de s'Albufera des Grau durant l'any 2020.

Les dades estan agrupades en dos grans blocs:

- Centres Educatius- educació formal: Activitats didàctiques dirigides als alumnes dels centres educatius)
- Públic general- educació no formal: Visites guiades, sortides en caiac, agenda d'activitats, campanyes i altres grups.

L'especial situació de l'any 2020, degut a la pandèmia de COVID-19 fa que els resultats en quant a participació, tant d'alumnes de centres educatius com de públic general siguin inferiors a les previsions, i no comparables a altres anys.

Dades generals de participació

A continuació tenim les dades dels participants a les activitats d'educació i interpretació ambiental.

2020	PARTICIPANTS	ACTIVITATS
PÚBLIC GENERAL	686	43
CENTRES EDUCATIUS	1006	51
TOTAL	1692	94

Taula 10. Participants a les activitats. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

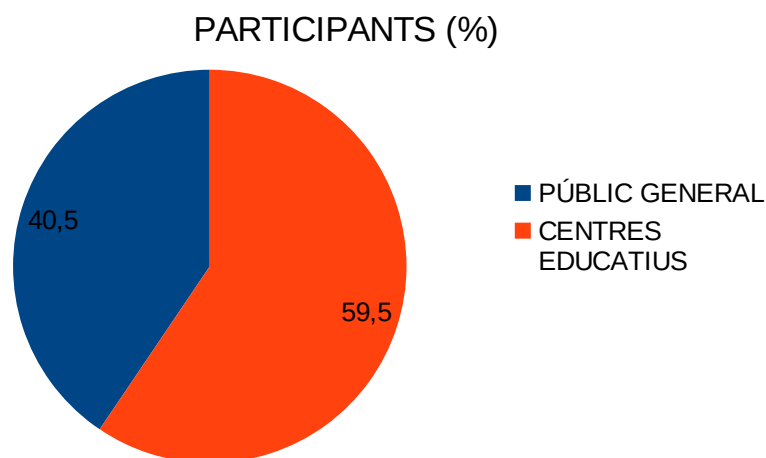

Figura 38. Percentatge de participants a les activitats. Font d'elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

Les dades d'enguany mostren un descens respecte els darrers anys. Al mes de març l'activitat va quedar totalment paraitzada a causa del confinament decretat per la pandèmia de COVID-19. A principis de junys es varen recuperar tímidament les activitats presencials i es varen atendre grups, ja no de centres educatius sinó de petits grups familiars i de públic general.

El fet que una de les dues educadores va tenir permís de maternitat el mes de juny i que fins el mes de setembre no es va poder incorporar el seu substitut, va ser una de les causes d'aquest descens.

ANYS	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Públic General	718	829	1109	1533	1515	1376	929	1227	1468	1398	865	1286	1184	686
Centres educatius	1913	2392	2394	2280	2381	2548	1945	2537	2596	2720	2225	2549	1735	1006
TOTAL	2631	3221	3503	3813	3896	3924	2874	3764	4064	4118	3090	3835	2919	1692

Taula 11. Evolució de participants a les activitats. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*,

EVOLUCIÓ DELS DARRERS ANYS

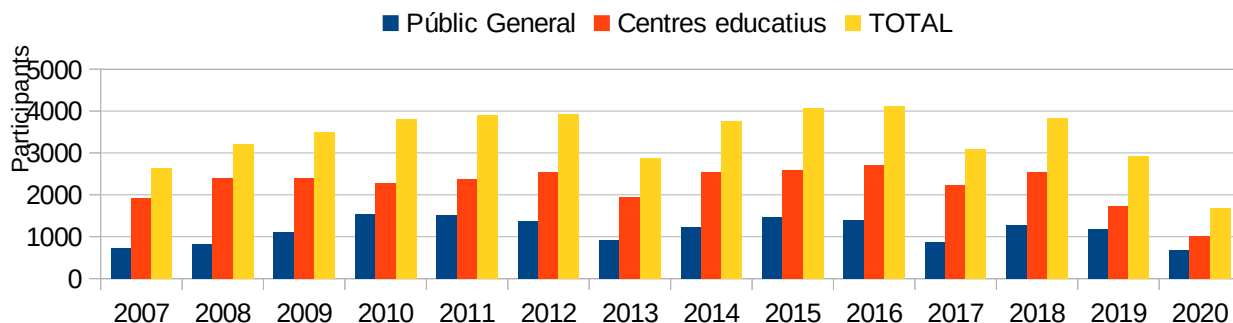

Figura 39. Evolució de participants en les activitats (2007-2020). Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

L'oferta d'activitats i els participants varien al llarg de l'any. Al 2020 a mig març, abril i maig no hi ha hagut cap activitat per mor del confinament. Al juny, encara que sense obrir els centres educatius, es va reprendre l'activitat amb una oferta especial destinada a la població local (públic general i familiar). Amb la reobertura dels centres educatius el mes de setembre es va reactivar l'activitat d'educació formal.

Participants per mesos i activitats

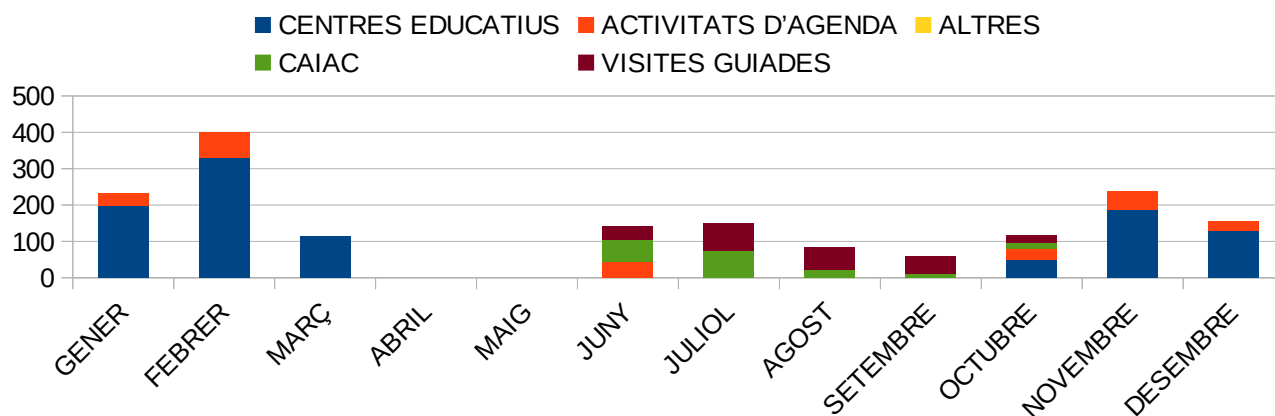

Figura 40. Distribució de persones participants a les activitats al llarg de l'any. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

3.3.1.1 Programa d'educació ambiental als centres educatius

Les dades de gener a juny del curs 2019-2020 va quedar interrompuda pel confinament.

Les activitats del curs 2020-2021 es varen fer al setembre de 2020 de manera reduïda. S'han ofert totes les activitats que es realitzen íntegrament a espais exteriors i s'han deixat fora les activitats que combinen espais exteriors i espais tancats, com el «Taller d'aromes» i «Far de Favàritx».

Per altra banda, enguany l'activitat «Qui viu a s'Albufera?» s'ha ofert, a més de per 5è d'EI com és habitual, també a 6è EI, per donar l'oportunitat de fer l'activitat als grups que es varen cancel·lar els mesos d'abril, maig i juny del curs 2019-2020.

Així mateix, ha estat un any en el que no hi ha hagut presència de grups escolars de fora de l'illa que realitzen viatges de final d'estudis als mesos de maig i juny.

Totes les activitats del curs 2020-2021 han estat adaptades per realitzar-les tenint en compte les mesures previstes a l'escenari B COVID-19 dels centres educatius. I tot el material emprat durant les activitats ha estat degudament desinfectat.

La majoria de les activitats que s'han realitzat amb els centres educatius tenen la següent estructura:

- Activitat prèvia: un membre de l'equip d'educació i interpretació ambiental del parc es desplaça al centre educatiu per realitzar l'activitat amb l'alumnat uns dies abans de la sortida.
- Visita al Parc Natural: els alumnes venen al Parc Natural a realitzar les activitats amb les educadores ambientals del parc.
- Proposta de post-visita: al dossier que feim arribar al professorat hi ha una proposta d'activitat per realitzar a l'escola dies després de la visita al parc. Aquesta activitat va a càrrec del professorat.

Cadascuna de les activitats està destinada a un o dos nivells educatius. A continuació es llisten les activitats fetes durant el curs 2020-2021:

Qui viu a s'Albufera?	5è EI (4 anys) i 6è EI (5 anys)
Els Exploradors de la natura	2n de primària
La mar	3r i 4t de primària
S'Albufera des Grau	5è i 6è de primària
Sitja de carbó	5è i 6è de primària
Posidònia, platges i illots. Sortida en caiac	3r i 4t d'ESO, FPB i CF
Visita general	Grups especials (NEE, de fora de l'illa...)

Taula 12. Activitats d'educació ambiental. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

Enguany, com el curs passat, hem fet un «Fulletó de les activitats al Parc Natural de s'Albufera des Grau» destinat a les escoles i als instituts que s'han fet arribar per correu electrònic el mes de setembre. Des del servei d'Educació Ambiental de la Conselleria de Medi Ambient i Territori també s'ha fet arribar la «Guia de recursos i activitats» on s'inclou l'oferta d'educació ambiental dels parcs naturals. Per altra banda, enguany, l'activitat «Sitja de carbó» s'ha desenvolupat dins el programa de Salut Jove del Consell Insular de Menorca.

Activitats

D'EDUCACIÓ AMBIENTAL 2020-2021*
PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU

QUI VIU A S'ALBUFERA?
Tot l'any - 5è INFANTIL (4 anys)
El conte de titelles d'en Xoc, una fotja, servirà d'introducció a l'activitat. L'objectiu de la sortida serà aconseguir veure aquest animal i observar-lo amb el telescopi alhora que anirem descobrint l'entorn natural a partir d'un joc d'endevinalles.

ELS EXPLORADORS DE LA NATURA
De mitjans d'octubre a febrer - 2n PRIMÀRIA
En aquesta activitat els fillets es converteixen en exploradors de la natura. Fer silenci, anar a poc a poc, escoltar, entusiasmar, observar aus amb el telescopi i anar tot sols per un petit itinerari... seran algunes de les coses que hauran de fer per aconseguir el diploma d'exploradors de la natura.

LA MAR
Tot l'any - 3r i 6è PRIMÀRIA
El joc de la tortuga de la mar ens acostarà al coneixement d'aquest animal i dels impactes ambientals que l'afecten. Observarem i classifiquem tot allò que trobem damunt l'arena i en desxifrarem el seu origen (arena, posidònia, fems...).

S'ALBUFERA DES GRAU
De mitjans d'octubre a febrer - 5è i 6è PRIMÀRIA
En aquesta activitat observarem aus amb el telescopi i els alumnes coneixeran les característiques de la duna mòbil, la duna fixa i dels elements que configuren s'Albufera des Grau.

POSIDÒNIA, PLATGES I RLOTS (sortida en calac)
Maig i juny - ESO, FPB, CF i BATXILLERAT
Excursió en calac per conèixer els valors ambientals del litoral i de l'àrea marina del parc natural. Partint de la platja des Grau visitarem l'illa d'en Colom. És important tenir en compte que es tracta d'una sortida didàctica, no d'una sortida purament lúdica. (Activitat de pagament, preus reduïts)

*COVID-19: Totes les activitats d'aquesta oferta educativa han estat adaptades per poder les realitzar tenint en compte les mesures previstes a l'escenari 8 covid-19 dels centres educatius. Tot el material emprat durant les activitats estarà degudament desinfectat.

INSCRIPCIÓ: cal omplir el formulari al següent enllaç (un per cada grup): [Formulari educació ambiental 2020-2021](#)

PARC NATURAL DE S'ALBUFERA DES GRAU
Tel 971 17 77 05 i 609 60 12 49
educacioambientalngrau@gmail.com

CONSSELLERIA DE MEDI AMBIENT I TERRITORI
I D'ENERGIA
I D'INDÚSTRIA I TURISME

Figura 341. Fulletons de les activitats destinats a centres educatius.

Dades de participació dels centres educatius

Aquestes són les dades de participació a les activitats d'educació ambiental dels centres educatius al parc durant el 2020.

El professorat que ha participat a les activitats són un total de 160.

Activitats prèvies

La majoria d'activitats que es realitzen al parc compten amb una activitat prèvia en la qual un membre de l'equip d'educació ambiental del parc es desplaça al centre educatiu uns dies abans de la sortida. Es tracta d'una sessió d'una hora aproximadament amb cada grup, que posteriorment visitarà el parc. La finalitat d'aquestes activitats és presentar, preparar i motivar per la futura visita. Durant el curs escolar es destinen els dilluns a aquestes visites als centres educatius. Enguany s'han realitzat 36 visites prèvies i s'han atès un total de 907 alumnes.

PARTICIPANTS CENTRES EDUCATIUS	
Activitats prèvies	907
Activitats al parc	1.006
Mestres	160
TOTAL	2.073

Taula 13. Participants dels centres educatius 2020. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*,

Activitats al parc

Es tracta de les activitats realitzades al parc natural. Els grups són rebuts per l'equip d'educació ambiental per fer les activitats. Han participat en aquestes activitats un total de 1006 alumnes de 88 grups diferents.

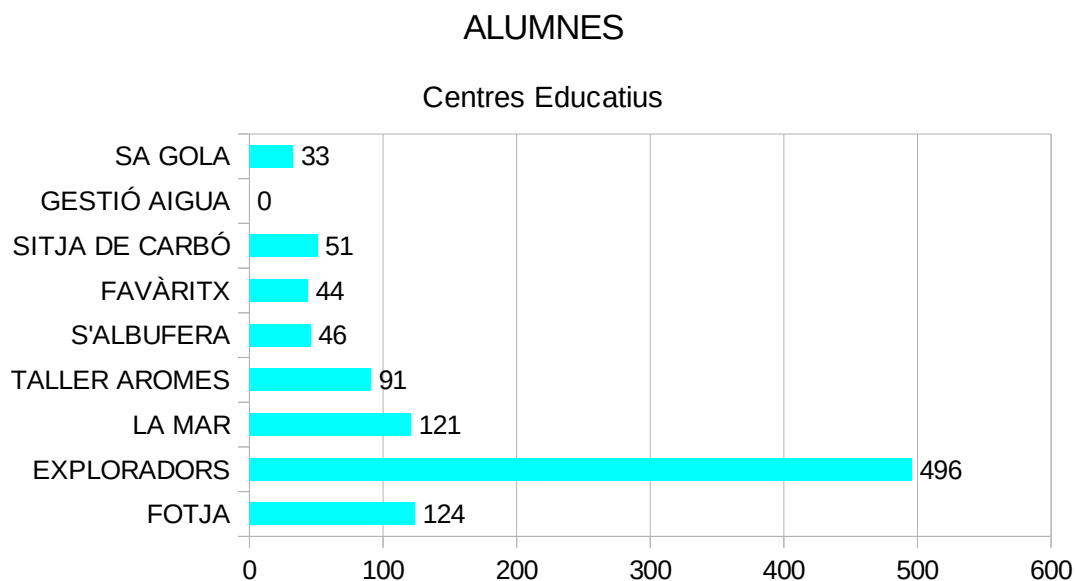

Figura 42. Distribució d'alumnes per activitat. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

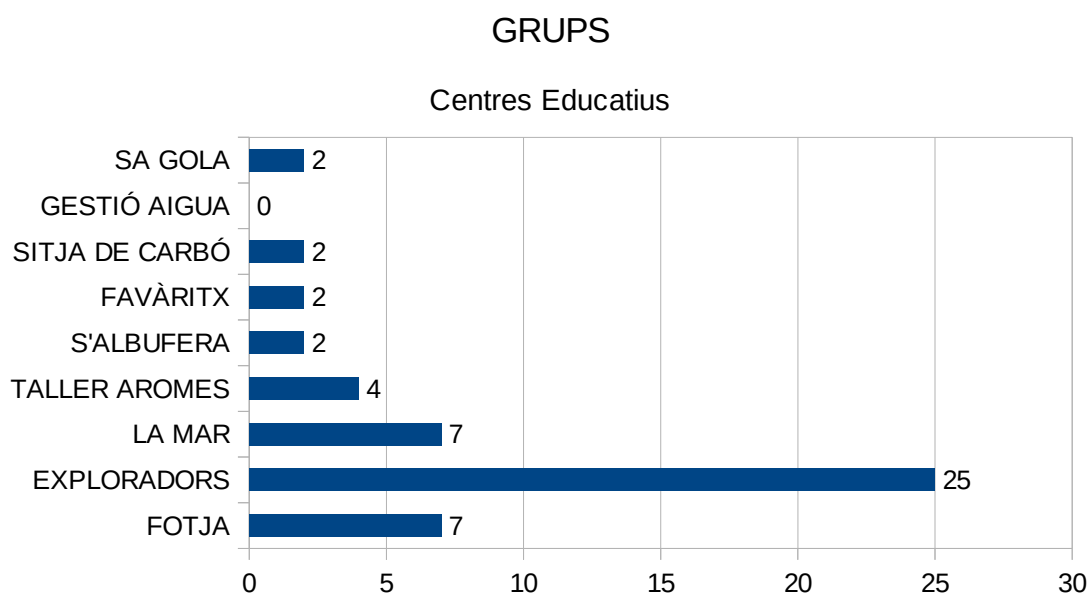

Figura 43. Distribució de grups per activitats. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

Les activitats programades al parc i anul·lades pel confinament són les activitats realitzades a la primavera: «Qui viu a s'Albufera?», «La mar» i «Taller d'aromes». En total 35 grups i 750 alumnes no van poder realitzar les activitats previstes.

Les activitats que varen ser anul·lades a causa del confinament varen ser les següents:

ACTIVITAT	GRUPS	ALUMNES
Qui viu s 'Albufera?	19	396
La mar	7	145
Taller d'aromes	4	90
Posidònia, platges i illots (caiac)	5	119
Total	35	750

A continuació presentem els percentatges de municipis de procedència dels alumnes:

PROCEDÈNCIA DELS ALUMNES

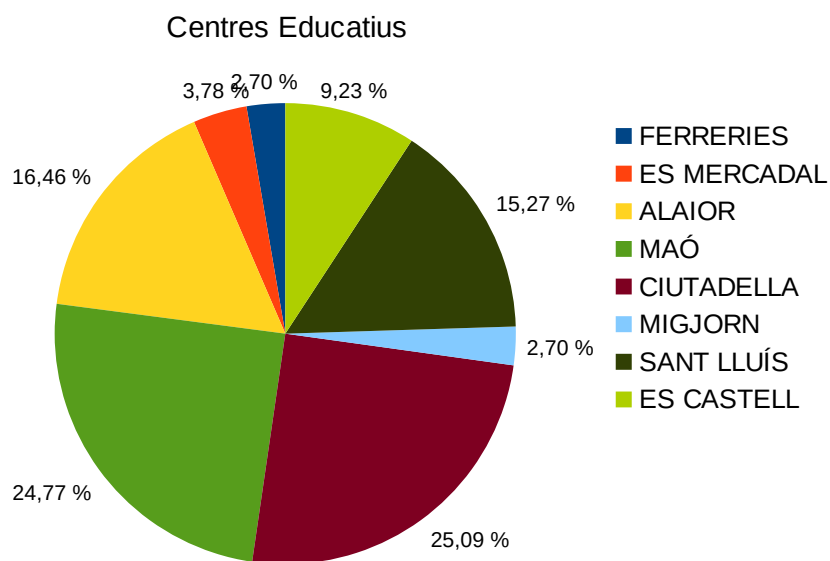

Figura 44. Percentatge de procedència de l'alumnat participant. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Avaluació de les activitats per part del professorat

El professorat realitza les avaluacions mitjançant qüestionaris amb una puntuació de 0 a 10.

ACTIVITAT ESCOLES	NIVELL	Activitat prèvia	Activitat al parc
Qui viu a s'Albufera?	4 anys EI	9,8	9,5
Exploradors/es de la natura	2n EP	9	9,4
La mar	3r i 4t EP	9,7	9,3
Taller d'aromes	4t EP		9
S'Albufera des Grau	5è i 6è EP	9,5	9,7
Sitja de carbó	5è i 6è EP		9,3
Favàritx	5è i 6è EP	9,5	9,5

Taula 14. Valoració de les activitats realitzades pels centres educatius. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

3.3.1.2 Programa d'agenda d'activitats

L'equip d'educació i interpretació ambiental realitza accions adreçades al públic en general durant tot l'any. L'any 2020 les condicions derivades de la pandèmia va provocar que la gimcana des Grau no s'hagi pogut realitzar i que al juny s'hagi fet l'activitat «Qui viu a s'Albufera?» per a famílies amb fillets d'entre 3 i 5 anys.

Altres activitats realitzades són les següents:

A) Campanyes

L'estiu de 2020 es va reeditar les campanyes dels anys anteriors sobre temes relacionats amb activitats inadequades que tenen un efecte nociu per al medi.

Es va fer difusió de les campanyes a través de xarxes social i correus de subscrits.

Figura 45. Cartells de les campanyes d'estiu a través de correu-e i xarxes socials. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

B) Infoparc

Es tracta d'un full informatiu sobre un tema relacionat amb el parc que s'envia a la llista de correus juntament amb l'oferta d'activitats d'agenda.

La primera entrega va ser al novembre de 2016 i hem seguit fins avui amb una periodicitat irregular fent les entregues en català i en castellà. Durant el 2020 s'han fet 6 edicions.

Figura 46. Infoparc. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

C) Activitats guiades

Difusió

De cada activitat s'ha realitzat un cartell i se li ha donat difusió pels següents mitjans:

- Mailing a premsa i mitjans de comunicació locals.
- Facebook del Parc Natural de s'Albufera des Grau.
- Twitter i Facebook de la Conselleria de Medi Ambient i Territori.
- Web de la caib www.balearsnatura.com.
- Mailing a entitats (associacions, escoles, IES, biblioteques, ajuntaments...) als que s'ha demanat que imprimissin i pengessin el cartell si trobàvem que les activitats podien ser d'interès dels seus usuaris.

- Mailing a particulars recollides de l'enquesta de satisfacció que ho han autoritzat.
- Webs que recullen activitats de caire cultural i turístic (agendes d'activitats).
- Mailing a Oficines d'Informació Turística de tota l'illa (estiu).

Figura 47. Cartells de les activitats guiades destinades al públic general. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

Inscripció

Al 2020 s'ha introduït el sistema d'inscripció per formulari telemàtic que permet dur un registre de les persones inscrites en el moment d'inscripció i s'ha aplicat un procediment de confirmació de l'assistència a fi d'optimitzar les places disponibles.

Dades de participació del públic general

A continuació es mostren les dades de participació a les activitats destinades al públic en general.

ACTIVITATS PÚBLIC GENERAL	Grups	Participants
ACTIVITATS AGENDA	13	259
CAIAC	11	179
VISITES GUIADES	19	248
TOTAL	43	686

Taula 48. Participants a les diferents activitats. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

ACTIVITAT PÚBLIC GENERAL (%)

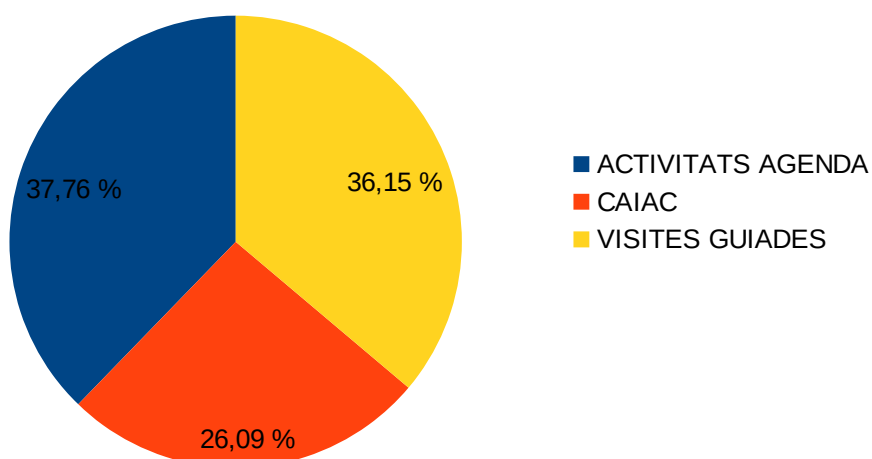

Figura 49. Percentatge de participants a les diferents activitats. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

Visita guiada a s'Albufera des Grau

En situació de normalitat aquesta activitat visita l'exposició del centre de recepció i recorre l'itinerari de sa Gola, però enguany, per evitar l'estada dins l'exposició, s'ha adaptat per realitzar-la íntegrament en el exterior amb el mateix contingut. Durant el recorregut es parla de molts aspectes relacionats amb el parc (espais naturals protegits, parc natural, albufera, flora i fauna, adaptacions ecològiques, història del parc, dunes, platges, posidònia...).

Aquesta activitat es realitza bàsicament a l'estiu i la gran majoria són visitants. Enguany s'han realitzat 19 visites amb un total de 248 participants que suposa una mitjana d'unes 13 persones per visita.

Els dies i horaris de les visites guiades a l'estiu ha estat el següent:

- Dimarts a 10h o 18h en català
- Dijous a 10h o 18h en castellà

S'ha de tenir en compte que la mida dels grups ha estat condicionada per complir la normativa COVID-19.

Sortida en caiac

L'activitat realitza una sortida marina amb caiac per la costa del parc des del Grau i aturant a la illa den Colom. Aquesta activitat és realitza als mesos d'estiu amb la col·laboració de l'empresa local Menorca en Kayak. Durant l'itinerari es parla dels aspectes marins més rellevants, de dunes i platges, posidònia, sargantanes endèmiques... Aquesta activitat es duu a terme una vegada a la setmana aproximadament durant l'estiu. L'estiu de 2020 se s'han fet 11 sortides amb un total de 179 participants.

Gimcana des Grau (població infantil des Grau)

Aquesta activitat, dirigida a la població infantil des Grau, es realitza cada any coincidint amb les Festes des Grau. L'any 2020 les festes han estat suspeses per la pandèmia, i per tant, la gimcana també.

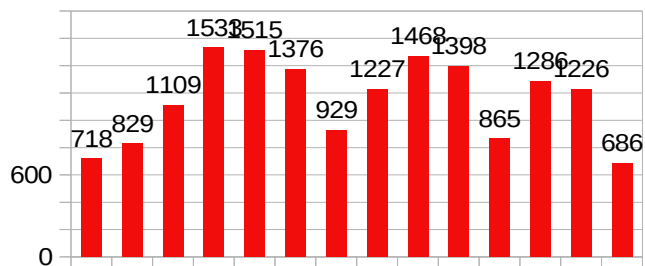
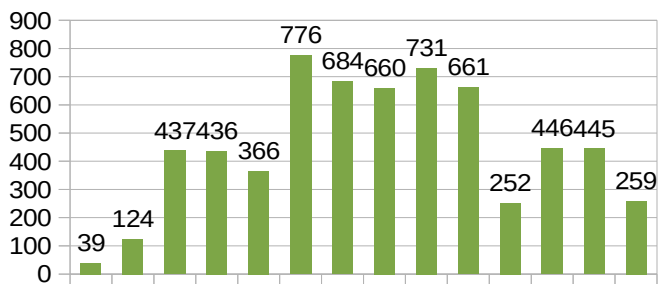
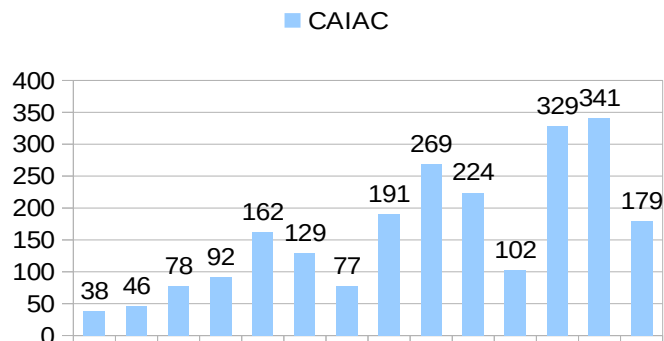
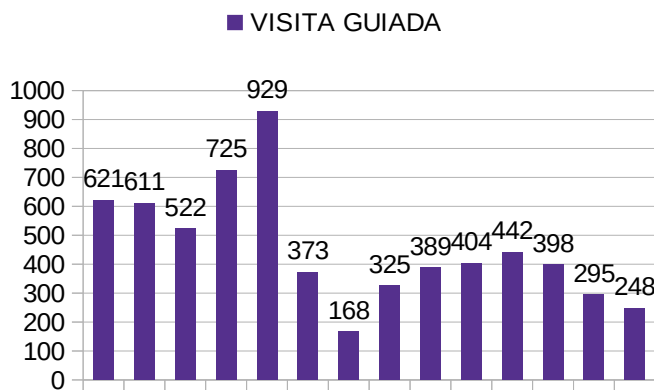
Activitats d'agenda

Les activitats d'agenda del parc es dirigeixen a la població de l'illa i es realitzen dos dissabtes al matí al llarg de tot l'any excepte els mesos de juliol i agost. Són activitats molt diverses que es destinen a un públic general amb la intenció de donar a conèixer diferents aspectes rellevants del parc. Es realitzen activitats de caire interpretatiu i alhora lúdic i sovint amb la participació de ponents externs al parc. L'any 2020 s'han realitzat 13 activitats amb un total de 259 participants. Tant les activitats d'agenda com d'altres realitzades durant el 2020 han estat condicionades per les normes preventives derivades de la pandèmia de COVID-19.

ACTIVITAT D'AGENDA	Grups	Participants
OCELLS INFANTIL	1	35
ESTAMPACIÓ BOTÀNICA	1	19
FAR DE FAVÀRITX	1	51
FOTJA FAMÍLIES	4	44
LES PLANTES I ELS USOS HUMANS	2	32
OCELLS A LA VISTA	1	23
ILLA D'EN COLOM	1	13
MICROMAMÍFERS	1	15
NÀUFRAGS CORSARIS I CAPTIUS	1	27
Total	13	259

Taula 16. Participants a les activitats d'agenda. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

A continuació veiem l'evolució de les dades de participació al llarg dels anys.

Figures 50, 51, 52, 53. Participants a les activitats en els darrers anys. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

Avaluació de les activitats per part dels participants

Després de cada activitat s'entrega als participants una enquesta de valoració de l'activitat amb les següents valoracions:

ACTIVITAT D'AGENDA	Valoració del/la ponent	Valoració de l'activitat
Ocells (infantil)	10	9,8
Estampació botànica	10	10
Far de Favàritx	9,4	9,7
Qui viu a s'Albufera? (famílies)	9,8	9,4
Les plantes i els usos humans	9,7	9,4
Geocaia	10	10
Ocells a la vista	10	10
Micromamífers	10	9,8
Nàufrags, corsaris i captius	10	9,2
LA MAR EN CAIAC	9,6	9,3
S'ALBUFERA DES GRAU (visita guiada)	9,6	9,4

Taula 17. Valoració dels participants a les diferents activitats del parc. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

Valoració de l'equip d'educació i interpretació ambiental

- *Centres educatius*: les dades dels centres educatius s'han vist dràsticament afectades per l'aturada d'activitat des de mitjans de març fins l'entrada del curs 2020-2021. Per altra banda, cal destacar la bona rebuda de les activitats al setembre, recuperant xifres d'anys normals en nombre de grups, tot i que cal tenir en compte que en general les escoles han funcionat aquest curs amb ràtios més petites.
- *Visites guiades i caia*: aquestes dues activitats que es concentren als mesos d'estiu han tingut dues circumstàncies adverses: per una banda, el fet que durant l'estiu només hi havia una educadora (ja que l'altra gaudia del permís de maternitat) i la incorporació al setembre del substitut, i per l'altra, que els grups s'han reduït per complir les normes de prevenció de la COVID-19. Així, tot i la col·laboració dels companys del parc que van realitzar algunes visites, l'excepcionalitat d'enguany explica la baixada en les dades respecte a les d'anys anteriors.
- *Activitats d'agenda*: l'any 2020 s'han realitzat menys activitats, ja que durant els mesos de març a maig no es van realitzar activitats d'agenda per mor del confinament. En determinats moments les activitats s'han dut a terme amb ràtios petites per tal de complir les normes de prevenció de la COVID-19.
- *Confinament*: durant els mesos de confinament l'equip d'educació i interpretació ambiental va realitzar teletreball combinat amb dies de feina presencial. Durant les jornades de

teletreball es van realitzar diverses tasques administratives i de disseny i revisió d'activitats i documents. Algunes de les feines que es van fer son: posada al dia dels dossiers per als mestres; revisió i actualització de les activitats prèvies; disseny i revisió de les activitats post-sortida; revisió i substitució de cartelleria; disseny, edició i reedició de fulletons; redacció d'Infoparcs; disseny de formularis d'avaluació i inscripció online; entrada de dades per a la realització de la memòria; recopilació i redacció de qüestionaris formatius per als treballadors de camp que no podien realitzar teletreball, etc.

3.3.2 PROGRAMA DE SENYALITZACIÓ I MOBILIARI

3.3.2.1 Reposició de senyals

Durant l'any 2020 s'han fet petites inversions en noves senyals (informatives de direcció o prohibició) per reposar les que estaven en mal estat i/o adaptar-les al nou manual de senyalètica.

A més, s'ha fet una inversió més important per canviar les senyals de benvinguda i cartogràfiques del parc per tal d'actualitzar la imatge corporativa i la informació.

S'ha col·locat un mapa al Centre de Recepció, a l'aparcament des Grau i al cap de Favàritx. En aquests mapes apareixen la zonificació del parc i la normativa respecte els animals de companyia, entre d'altres.

Figura 31. Substitució de cartelleria cartogràfica antiga i per nova d'actualitzada segons el nou manual de senyalètica. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

3.3.2.2 Mobiliari d'ús públic

Durant el 2020 s'han adquirit 6 bancs pel descans dels usuaris dels itineraris de passeig que es detallen a continuació:

- 1 banc a l'inici/final itinerari Llimpa.
- 1 banc a l'inici/final itinerari Sta. Madrona.
- 1 banc al mirador Itinerari Sa Gola.
- 1 banc al mirador Illot d'en Mel de itinerari Sta. Madrona.
- 1 banc a la punta de ses ànedes de itinerari Sta. Madrona.
- 1 banc a mirador Cala Llimpa de l'itinerari de Llimpa.

Han quedat pendents les inversions en nous aguaites previstos en el projecte ITS de millora d'itineraris.

Figura 32. Bancs per al descans situats a l'inici/final dels itineraris de passeig. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

3.3.2.3 Abalisament de les platges de l'Illa d'en Colom i de Favàritx

Durant el mes de juliol l'ajuntament de Maó va tornar a delimitar amb boies grogues les zones de bany de les platges de s'Arenal d'en Moro i de Tamarells, a l'Illa d'en Colom, a les de Presili i Morella i les de Favàritx. Així mateix, a les dues platges de s'illa es van instal·lar boies vermelles per evitar el fondeig a les zones de pas i es van habilitar de nou les senyals per les zones d'avarada d'embarcacions.

3.3.2.4 Retirada temporal d'elements de senyalització marítima

El més de juny es van tornar a instal·lar les boies que delimiten les zones de fondeig prohibit i que estan més exposades als temporals de component nord, les quals s'havien retirat durant la tardor del 2018. El mes de novembre de 2020 es van retirar totes les boies de fondeig prohibit de la zona de Tamarells i Addaia per tal de fer-los una neteja i manteniment i tornar a aferrar alguns adhesius deteriorats. Està previst que a la primavera de 2021 es tornin a instal·lar totes.

3.3.2.5 Instal·lació d'un sanitari portàtil a la zona de Favàritx

L'empresa SANIEC, ha instal·lat de juliol a octubre, a petició del parc, un sanitari químic forlat de fusta a la zona pròxima al far de Favàritx devora la parada de bus habilitada pel CIME.

3.3.3. PROGRAMA D'EDICIÓ DE MATERIAL GRÀFIC

Durant l'any 2020 s'han emprat la següent quantitat de fulletons:

- 420 Mapes en Castellà
- 478 Mapes en Català
- 30 Mapes en Anglès
- 14 Mapes en Alemany
- 25 Mapes en Francès

Cal tenir en compte que només es va poder entregar mapa als visitants que van passar pel centre de recepció els mesos de gener, febrer i març. A partir del 15 de març i fins 1 de juny, el centre de recepció va estar tancat i no hi va haver atenció als visitants, degut a les mesures sanitàries per la COVID-19. A partir de 1 de juny es va fer atenció a l'exterior del centre de recepció i a partir 1 de juliol es va obrir i es va adaptar per complir mesures preventives COVID-19 amb les següents mesures: limitació d'aforaments, gel hidroalcohòlic, mascareta obligatòria, circuit únic de circulació, mampares de vidre al taulell de recepció i augment de la freqüència de neteja i desinfecció.

Tot i els protocols establerts pel Servei de Prevenció de Riscos Laborals, no va ser possible l'entrega física de fulletons ni d'altre material gràfic, per la qual cosa des del mes de maig es van posar a disposició dels visitants tots els fulletons a la web de balears natura i uns codis QR per a la seva descàrrega.

Des de la posada en marxa dels QR de juny de 2020 fins juny de 2021, s'ha descarregat (sumant tots els idiomes), el material següent: 1602 fulletons generals del parc, 1660 fulletons dels itineraris i 250 mapes generals del parc.

Figura 33. Panell a l'exterior del centre de recepció amb fulletons i codis QR corresponents per a la seva descàrrega. Font i elaboració: *Parc Natural de s'Albufera des Grau*.

El 2020 s'han rebut 4.800 exemplars editats per la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat de les noves versions dels fulletons generals del parc amb mapa en 4 idiomes: català, castellà, anglès i alemany, i 8000 exemplars de la versió en francès editades per IBANAT.

3.4. ÀREA D'INVESTIGACIÓ I SEGUIMENT

3.4.1 PROGRAMA DE SEGUIMENT D'ESPÈCIES VEGETALS D'INTERÈS

Durant l'any 2020 s'ha realitzat el seguiment d'espècies de flora protegida al Parc Natural de s'Albufera des Grau mitjançant revisions rutinàries a la primavera i a la tardor de les poblacions de quatre espècies prioritàries per tal d'avaluar el seu estat de conservació i evolució. Aquestes revisions periòdiques es duen a terme cada any i amb els resultats extrets i la comparativa amb els anys anteriors es poden obtenir dades sobre la seva evolució.

3.4.1.1 *Apium bermejoi*

L'Api d'en Bermejo (*Apium bermejoi* L. Llorens) és una planta umbel·lífera endèmica de l'illa de Menorca i l'espècie vegetal amb més risc d'extinció de Menorca. Només es conserva una població original que ocupa una petita zona de torrent en la costa nord de Maó. Està catalogada dins el "Catálogo Nacional de Especies Amenazadas" (R.D. 439/1990) com a "En Perill d'Extinció" i qualificada dins la màxima amenaça en totes les llistes de protecció d'espècies.

Dins el marc del "Pla de Recuperació de *l'Apium bermejoi* (2007) la Conselleria de Medi Ambient del Govern Balear va definir una estratègia per tal de garantir la viabilitat de l'espècie i reduir la seva vulnerabilitat actual. Dins aquest Pla es descriuen els objectius i les accions previstes, entre les quals es defineix la necessitat de crear i mantenir diferents poblacions introduïdes amb diversitat genètica, que puguin ajudar a assegurar la seva existència, ja que d'aquesta espècie només es coneix una població natural situada en la zona del Cap Negre, al nord de Maó.

Dins l'entorn del Parc Natural de s'Albufera des Grau es varen crear un total de cinc poblacions d'*Apium bermejoi* introduïdes, de les quals la de Mongofre Vellser descartada per hibridació (), les de Sa Cudia, Regal de s'Aigua i Macar de sa Roba són molt inestables i l'única permanent és la població del Pou d'en Caldés, onmanté el major nombre de superfície ocupada al llarg dels anys. A l'any 2020, així com a la primavera se varen poder comptabilitzar individus a les quatre poblacions actives, a la tardor només hi havia exemplars a Pou d'en Caldés.

POBLACIÓ	ESTAT
Sa Cudia Nova	Presència mínima (el 2018 i tardor 2020 sense individus)
Pou d'en Caldes	Existent i en bon estat
Mongofre Vell	Eliminada l'any 2015 per hibridació
Macar de sa Roba	Primavera 2020 presència mínima (sense individus des de la tardor 2015)
Regal de s'Aigua	Presència mínima tardor 2018, tot 2019 i primavera 2020 (no es comptabilitzaven efectius des de tardor de 2014)

Taula 18. Estat de les poblacions d'*Apium bermejoi* al Parc Natural al 2020. Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Població Sa Cudia Nova

Es va introduir una primera població petita l'any 2004 i es va continuar amb una sembra posterior de nous exemplars l'any 2010. Des de l'any de la seva introducció, aquesta població va patir intervals de fluctuació amb un màxim a la primavera de 2017, amb una notable regressió posterior, fins a arribar a no comptabilitzar cap exemplar durant l'any 2018. A la visita de primavera de l'any 2019 es van poder comptabilitzar una superfície molt reduïda, amb una presència pràcticament nul·la a la tardor. A la primavera de l'any 2020 va haver un augment quasi insignificant de la superfície d'ocupació, però sense cap efectiu a la tardor. Així, es considera que aquesta població està en situació crítica.

Població Pou d'en Caldes

L'any 2016 va patir una important pèrdua d'exemplars, marcant una notable tendència negativa, estabilitzant-se quant a la superfície d'ocupació dins un interval molt inferior i amb un augment significatiu al llarg de l'any 2020. La població es troba dins un torrent superficial amb aigua quasi permanent durant tot l'any. Malgrat això, existeixen dos perills importants que poden malmetre aquesta població: l'erosió produïda per l'acció del bestiar que s'atraca a la zona a beure i la proximitat de la població que va ser hibridada amb *Apium nodiflorum*. A diferència de les altres poblacions, és la que gaudeix d'un millor estat de conservació.

Macar de sa Roba

A la primavera de l'any 2014 aquesta població tenia una superfície d'ocupació òptima, tot i que a la tardor del mateix any va patir un descens dràstic, ja que no va aparèixer cap individu. L'any següent es va detectar una presència mínima a primavera, però a la tardor de 2015 es va donar per desapareguda.

Després de quatre anys sense indicis d'aquest endemisme, a la primavera d'aquest any es varen comptabilitzar tres petites taques amb una superfície mínima. A la darrera visita de tardor de 2020, no hi havia cap individu, donant la població pràcticament per perduda.

Regal de s'aigua:

La població del Regal de s'Aigua no registrava individus des de la tardor de l'any 2014. L'any 2018 fins a la primavera d'aquest any es va poder constatar un petit reducte amb una superfície d'ocupació reduïda i a la tardor de 2020 no s'ha comptabilitzat cap individu. Així i tot, aquesta és una dada interessant, per tant, seguirem atents a la seva evolució.

L'any 2020 s'han realitzat dues visites de seguiment a cada una de les poblacions d'*Apium bermejoi* (primavera/tardor) on s'han extret dades de recompte d'ocupació en superfície, així com avaluació de la floració, competència o estat de conservació.

En aquest quadre es pot observar l'evolució de les diferents poblacions, en comparativa amb els darrers anys:

		MONGOFRE VELL		POU D'EN CALDES		SA CUDIA		MACAR DE SA ROBA		REGAL DE S'AIGUA	
		Sup. (cm ²)	Núm. taques	Sup. (cm ²)	Núm. taques	Sup. (cm ²)	Núm. taques	Sup. (cm ²)	Núm. taques	Sup. (cm ²)	Núm. taques
2020	DESEMBRE			4394,5	225	0	0	0	0	0	0
	JUNY/JULIOL			18006	103	22,25	2	13,5	3	101,25	12
2019	DESEMBRE	-	-	888,5	33	0,25	1	0	0	5	6
	JUNY/JULIOL	-	-	8828	77	10	4	0	0	167,5	12
2018	NOVEMBRE/DESEMBRE	-	-	2404,8	79	0	0	0	0	182	15
	JUNY	-	-	603,24	12	-	-	-	-	-	-
2017	DESEMBRE	-	-	191.43	10	141.1	4	0	0	0	0
	JUNY	-	-	1402.9	61	401.5	5	0	0	0	0
2016	DESEMBRE / GENER	-	-	92.1	7	96.5	4	0	0	0	0
	JUNY	-	-	9214,9	57	252.9	2	0	0	0	0
2015	DESEMBRE	-	-	11757	78	275,9	4	0	0	0	0
	JUNY	-	-	50414	54	133,6	2	43,5	3	0	0
2014	NOVEMBRE	3006	25	3220	35	72	1	0	0	0	0
	JUNY	4277	13	10933	41	102	1	1261	24	1110	23
2013		3369	13	3591	17	283	8	2271	11	2704	10
2012		8540	11	5593	25	179	8	1698	-	1424	-
2011		5246	8	12477	15	3	1	-	-	-	-
2009*		2000	50	2000	50	20	4	-	-	-	-

Taula 21. Comparativa entre les diferents poblacions *d'Apium bermejoi* del 2009 al 2020. Fonts: *UIB (any 2009), Parc Natural s'Albufera des Grau

Conclusions:

- *Apium bermejoi* és una espècie que per la seva singularitat i fragilitat s'ha de considerar una espècie prioritària, per la qual cosa és necessària la major atenció possible.
- L'evolució en aquests darrers anys és molt fluctuant, comptant també amb oscil·lacions marcades pel canvi d'estació amb pronunciades recessions després de l'estiu. Encara que té una tendència negativa, es pot considerar que existeix una població estable al Pou d'en Caldes.
- En general, totes les incidències que envolten aquesta planta fan que els valors totals de recobriment en superfície es vegin alterats notablement, amb dades no molt esperançadores, donat l'estat crític de conservació. Així i tot, es segueix realitzant una visita anual a tots els punts, encara que s'hagin donat per perdudes, però sí s'observen nous exemplars.

3.4.1.2 Erodium reichardii

Aquesta petita planta és una espècie endèmica de les Illes Balears que viu en zones d'ombra del litoral i muntanya. Dins el Parc Natural de s'Albufera des Grau és una espècie poc abundant, concentrada en zones properes al litoral.

Aquesta espècie prioritària ha estat objecte de seguiment periòdic dins el parc i s'ha avaluat la seva evolució i estat de conservació. El seguiment es realitza en dues visites (una a la primavera i l'altra a la tardor) a dues poblacions (Favàritx i Pou d'en Caldes).

Població de Favàritx

Aquesta població es troba en una paret situada en el marge de la carretera que condueix cap el far de Favàritx (PM-715), en una zona amb molta afluència de vehicles durant la temporada d'estiu i que es va veure afectada pel moviment de terra generat en la construcció de la carretera. Aquesta població compta amb un total de 22 etiquetes, de les quals s'ha mesurat la superfície total que ocupa cada planta, sense contemplar la superfície de noves taques que hagin pogut aparèixer al voltant, que són un nombre reduït. També s'han tingut en compte les espigues florals que presenten en l'època de floració, a la tardor.

		FAVÀRITX		
		PLANTES	SUPERFÍCIE TOTAL (cm2)	ESPIGUES FLORALS
	2020	21	832	54
ANY	2019	21	562,5	60
	2018	22	719,75	14
	2017	22	505	24
	2016	22	670,8	18
	2015	22	727,3	24
	2014	35	-	43
	2013	41	-	71
	2012	35	-	141
	2011	36	-	342
	2010	65	-	-
	2008	72	-	-
	2007	51-60	-	-
	2004	34-53	-	-
	2003	39-85	-	-

Taula 22. Evolució de la població d'*Erodium reichardii* de Favàritx (2003-2020) en la revisió de tardor. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

REVISIÓ TARDOR	ETIQUETA	SUPERFÍCIE (cm2)	ESPIGUES FLORALS
	4000	18,75	6
	4001	16	
	4002	22,5	5
	4003	16	
	4004	3,5	1
	4005	20	
	4006		
	4007	75	4
	4008	40	4
	4009	117	21
	4010	5	
	4011	16,25	
	4012	88	2
	4013	64	
	4014	36	1
	4015	72	
	4016	24	
	4017	20	4
	4018	52	4
	4019	25	
	4020	93	2
	4021	8	
	TOTAL	832	54

Taula 23. Resultats del seguiment *d'Erodium reichardii* de la població de Favàritx l'any 2019. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Població Pou d'en Caldes

Aquesta població es situa a l'est del Pou d'en Caldes i està formada per dues zones diferenciades: una situada al peu del Camí de Cavalls, amb un total de 12 plantes etiquetades i una altra zona on es tenen delimitades tres parcel·les de seguiment, situades en uns penyals més al nord.

La metodologia de seguiment d'aquesta zona és la mateixa que en la població de Favàritx: s'ha fet el recompte de superfície en dues visites, (primavera i tardor) i s'ha comptat també les espigues florals. En les parcel·les només es compte el nombre de plantes que es troben dins.

ETIQUETA	PRIMAVERA SUPERFÍCIE (cm2)	TARDOR SUPERFÍCIE (cm2)	ESPIGUES FLORALS
4022			
4023	18	16	1
4024	30	24	
4025	40	17	
4026	30	27	
4027	1	0	
4028	24	20	
4029	12	6	
4030	85	40	
4031	0	0	
4032	22	21	
4033	0	0	
TOTAL	262	171	1

Taula 24. Resultats del seguiment d'*Erodium reichardii* de la població de Pou de'n Caldés l'any 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau

Pel que fa a les parcel·les, aquests són els resultats:

PARCEL·LA	ETIQUETA NOVA	NOMBRE DE PLANTES (primavera)	NOMBRE DE PLANTES (tardor)
1	4034	20	22
2	4035	1	2
3	4036	1	2

Taula 25. Seguiments de les parcel·les d'*Erodium reichardii* a Pou d'en Caldes l'any 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Conclusions

- *Erodium reichardii* és una planta que requereix una atenció especial degut a la seva condició d'endemisme baleàric. A les poblacions que es troben dins el Parc Natural de s'Albufera des Grau es poden observar resultats diferents.

La població de Favàritx, encara que es troba en una zona de perill de desprendiments de roques degut a l'erosió provocada per la carretera, presenta una situació estable, augmentant aquest any la superfície d'ocupació amb el nivell més alt des de que es té constància. A més, ha mantingut la tardor una floració òptima comparat amb el descens d'anys anteriors.

Pel que fa a la població de Pou d'en Caldes, a la zona situada a la vora del Camí de Cavalls, tot i que l'any passat va disminuir la superfície d'ocupació quasi a la meitat, aquest any ha tornat a augmentar, considerant el nombre de plantes estable. A la tardor, dins les parcel·les de recompte més assolellades s'ha trobat una presència mínima i s'ha observat un nombre òptim d'exemplars a la parcel·la que conserva millor la humitat i s'ha mantingut estable el seu nombre.

3.4.1.3 Malva minoricensis (abans Lavatera triloba subsp. minoricensis)

Es tracta d'un petit arbust de la família de les malves que presenta a Menorca una subespècie endèmica.

Aquesta varietat es troba amenaçada i catalogada com a vulnerable en la "Lista Roja de la Flora Vascular Española" (VV.AA., 2000) segons els criteris C2a, D2 (IUCN, 1994).

La peculiaritat que té aquesta espècie dins el Parc Natural de s'Albufera des Grau és que s'estableix en una zona a escassos centímetres de l'asfalt de la carretera de Favàritx (PM-715). Durant el període de màxima concentració de vehicles es podia veure afectada per l'aparcament incontrolat. És per aquest motiu que l'any 2016 es varen instal·lar unes pilones de ciment als marges de la carretera, delimitant la zona per impedir que els vehicles estacionin i puguin malmetre la població. Aquesta espècie també es troba a la zona d'es Portitxol, inclosa dins l'entorn de Favàritx, així com una petita població localitzada a la zona dunar de l'illa d'en Colom.

Figura 51. *Malva minoricensis* a la zona de Favàritx al 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau

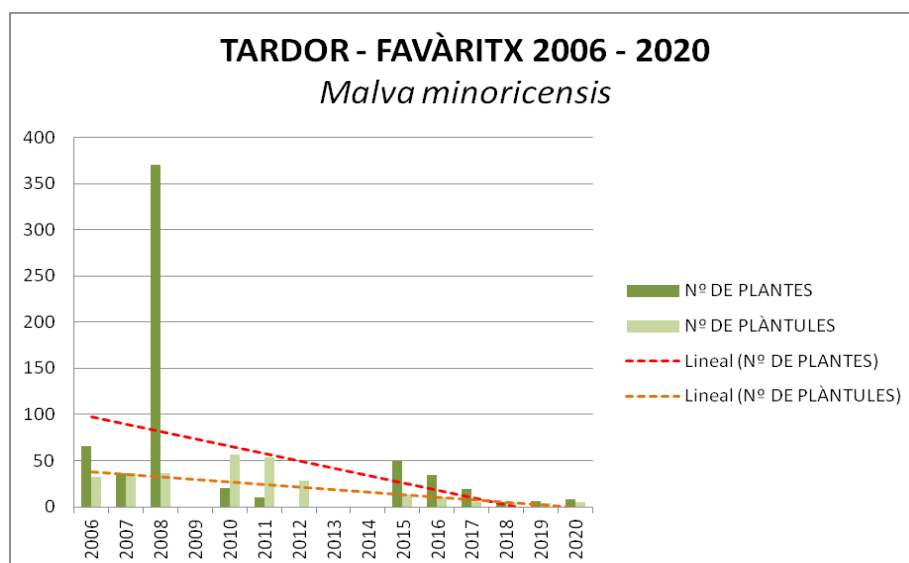
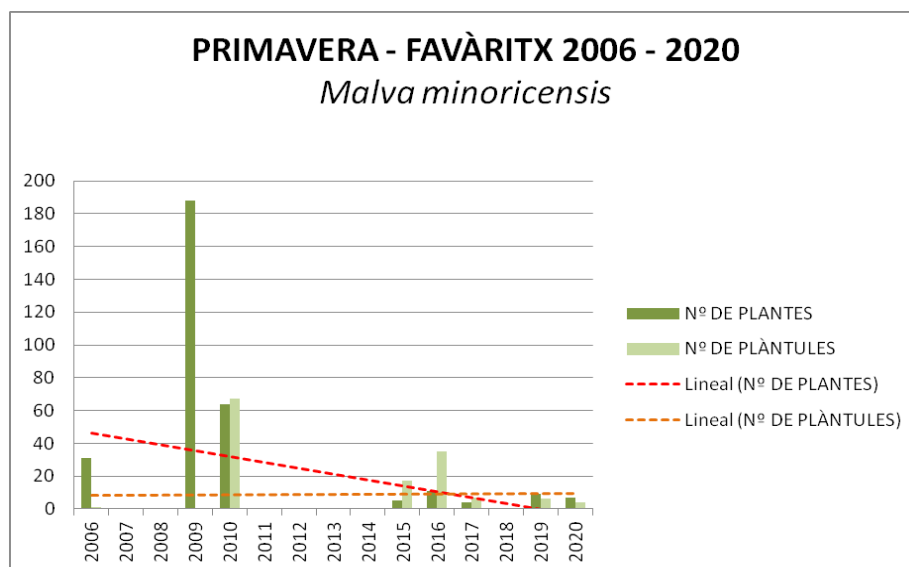

Figura 52, 53. Evolució de *Malva minoricensis* en els darrers anys. *A Favàritx als anys 2007, 2008, 2011, 2012, 2013, 2014 i 2018 no es tenen dades concretes de la primavera, així com als anys 2009, 2013 i 2014 no se'n tenen de la tardor. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Conclusions

- *Malva minoricensis* es troba en clara amenaça dins l'entorn del parc, amb una clara tendència negativa quant a nombre de plantes durant els darrers anys (veure gràfics).
- La població a la zona més transitada de Favàritx havia estat fins ara la més important, amb major nombre exemplars, però els darrers anys ha estat sotmesa a una gran pressió antròpica durant els mesos de més afluència de gent, fins el punt de trobar un nombre molt reduït d'individus.
- On hi ha la majoria d'individus és a la població d'Es Portixol a Favàritx, amb un total de 8 plantes adultes i 5 plàntules, mantenint-se estable.

- La població de recompte a l'Illa d'en Colom ha baixat molt lleugerament el nombre d'individus comparat amb l'any anterior. Es pot donar la població per estable amb un bon resultat, atès que s'han comptabilitzat a la tardor 9 plantes adultes, 3 plantes d'un any i 1 plàntula. S'ha de tenir en compte que durant uns anys no es va visitar, i just s'havien trobat dos exemplars a l'any 2015.

Cal esmentar que durant el mes de juny de 2020 es va fer una visita a la població de l'Illa de Colom i es va veure que tenia una producció de llavors important. Es van recol·lectar unes 40 llavors i es van enviar al Jardí Botànic de Sóller per la seva conservació per si més endavant es planteja un reforç de la població.

3.4.1.4 *Femeniasia balearica*

El socarrell bord (*Femeniasia balearica* J.J. Rodr.) és una planta espinosa de la família de les compostes, endèmica de Menorca, que viu en zones litorals de la costa nord de l'illa. Aquesta planta està catalogada com en Perill d'Extinció al "Catàleg Nacional d'Espècies Amenaçades" (Reial Decret 439/1990), el que comporta la realització d'un Pla de Recuperació. Dins el marc d'actuacions contemplats en el Pla de Recuperació de *Femeniasia balearica*, i per tal d'avaluar les seves poblacions, al Parc Natural es du a terme el seguiment d'una parcel·la situada en una zona amb abundància d'aquesta espècie, on s'efectua un recompte de plantes i s'anota el seu estat de conservació. Aquest seguiment es realitza una vegada a l'any.

Les dades que es recullen són: tipus de planta, cobertura en territori i estat de conservació. Es consideren tres tipus de planta: multiplanta (més d'una planta juntes), planta (individual) i plàntula. Pel que fa al seu estat de conservació s'han estipulat 5 estats diferents:

1	Molt bo / bo
2	Mitjà / regular
3	Dolent / molt dolent
4	Parcialment morta
5	Totalment morta

Les dades de la revisió feta en desembre de 2020 són:

Nº PLANTA	TIPUS DE PLANTA	SUPERFÍCIE(M2)	ESTAT DE CONSERVACIÓ
1	planta	0,6	5
2	multiplanta	1,7	2
3	multiplanta	2,1	1
4	planta	0,4	1
5	planta	1,4	1
6	multiplanta	0,4	4
	TOTAL	9,01	

Taula 26. Resultats del seguiment de la parcel·la de *Femeniasia balearica* l'any 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Conclusions

- *Femeniasia balearica* és una espècie relativament abundant dins el parc, però el fet de que sigui una espècie singular (endemisme menorquí) i catalogada com a vulnerable fa que s'hagi de realitzar un control acurat de les seves poblacions.
- Pel que fa al seguiment per part del parc natural, s'ha pogut observar que dins la parcel·la de recompte es manté estable.

3.4.2 SEGUIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ DE LA PRADERIA DE *Cymodocea nodosa* i *Pinna nobilis* A LA BADIA DES GRAU

Cymodocea nodosa

Durant l'any 2020 no s'ha pogut realitzar aquest seguiment

Pinna nobilis

Durant el 2020 no s'ha realitzat un seguiment exhaustiu de la situació de les nacres (*Pinna nobilis*) al Parc, però es constata la mortalitat de gairebé tots els individus d'aquesta espècie i l'arribada de les seves restes (cloïses) a les platges del Parc.

Tot i això es coneix l'existència d'un exemplar viu de *Pinna nobilis* a les proximitats del poble des Grau. Dia 4 de juny de 2020 s'ha pogut constatar que segueix viva, tot i que un poc debilitada i lenta en els moviments d'obrir/tancar les valves.

3.4.3 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE PAPALLONES DIÛRNES (BMS)

Al parc natural es realitza un seguiment de papallones diürnes englobat dins la xarxa de seguiment internacional Butterfly Monitoring Scheme (BMS). Aquest seguiment consta de dos transectes dins el parc, un localitzat al sistema dunar des Grau i l'altre en una zona forestal a la finca de Santa Catalina. El seguiment consta d'una revisió setmanal de cada zona durant el període comprès entre la primavera i la tardor, tenint en compte valors concrets en quant a temperatura, vent i percentatge de sol, apuntant totes les espècies observades i el nombre d'individus. Amb aquestes dades, juntament amb els resultats d'altres estacions fora del parc, es realitzen les gràfiques d'abundància i de distribució de cada espècie.

Al 2020, s'ha de tenir en compte que des de mitjans de març fins a mitjans d'abril el seguiment va ser interromput degut a l'estat d'alarma per COVID-19 i el confinament i no es tenen dades .

Al transecte d'Es Grau s'han comptabilitzat un total de 721 individus de 20 espècies diferents, tenint en compte que no és un total complert, per la falta de dades, però així i tot es pot confirmar que hi ha hagut un augment d'individus respecte als anys anteriors.

A la franja comparable amb l'any 2019 es pot observar una dinàmica similar al llarg de la temporada, observant que a final de primavera és quan hi ha hagut més activitat, amb un important descens a partir del mes de juliol. El nombre d'individus ha augmentat, tot i la falta de dades pel confinament amb una tendència negativa des de l'any 2011. Aquesta tendència tan destacada en aquest transecte pot ser causat a la successió vegetal amb el pas del temps, ja que

l'espessor de la vegetació arbustiva ha conquerit els terrenys i no deixa pas al creixement de plantes anuals que floreixen al llarg de la primavera i l'estiu.

Aquest any han destacat per ordre d'abundància: *Polyommatus icarus*, *Gonepteryx cleopatra*, *Pararge aegeria*, *Gonepteryx sp.* i *Callophrys rubi*

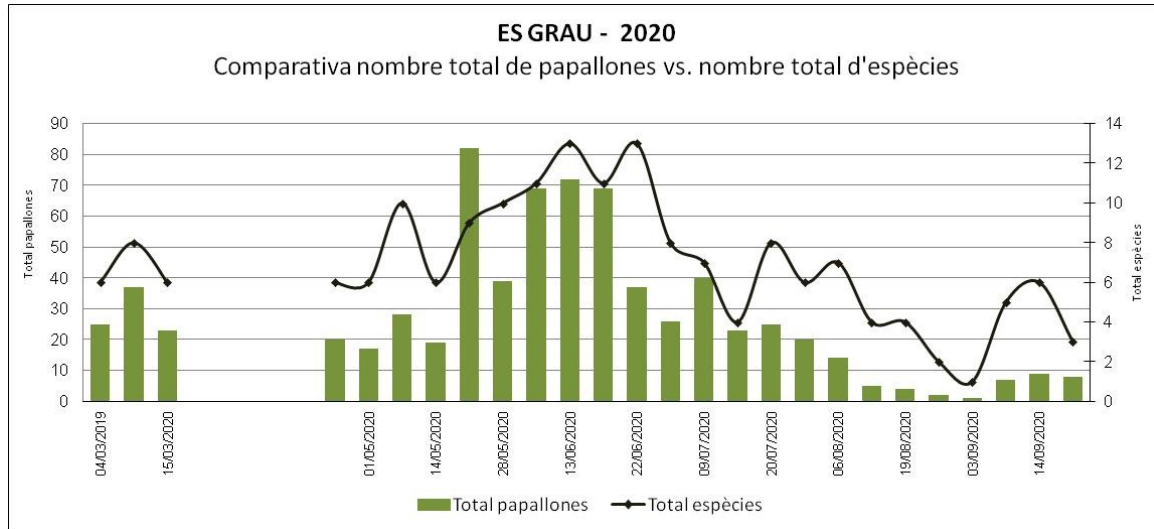

Figura 54. Comparativa del nombre total de papallones front el nombre total d'espècies durant la temporada 2020 en el transecte des Grau. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau .

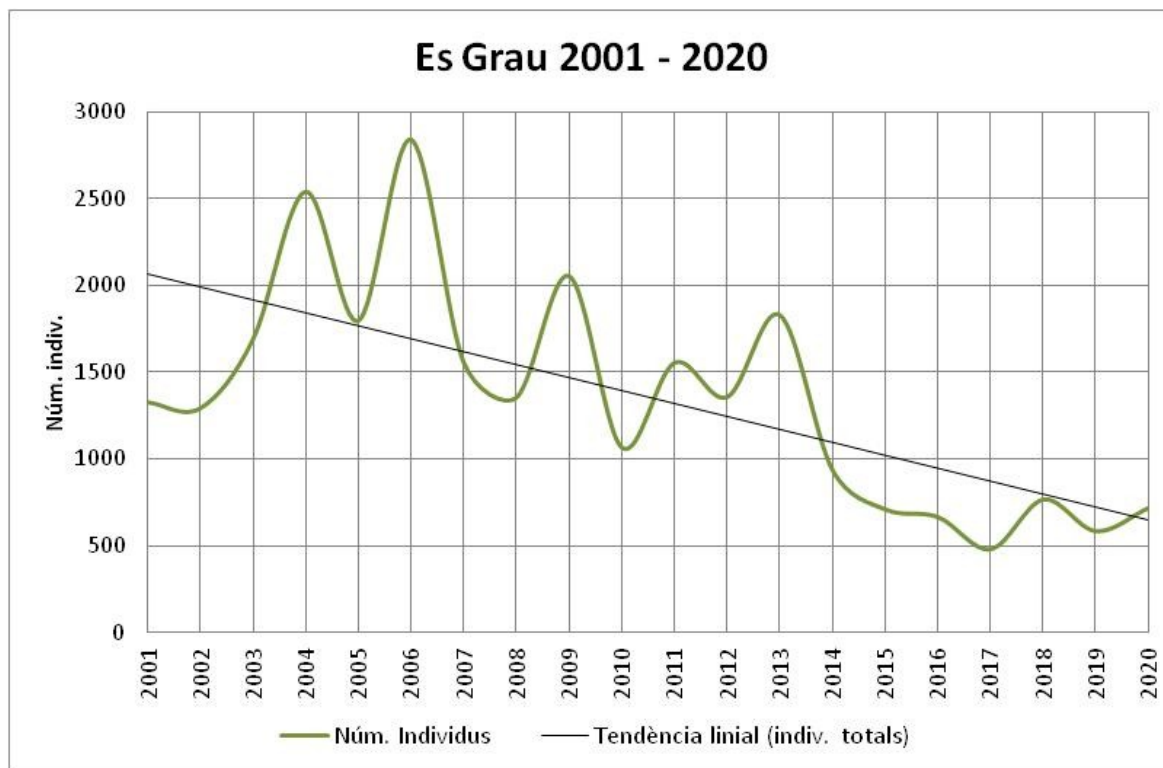

Figura 55. Individus totals observats al transecte des Grau en el període 2001-2020, amb línia tendencial. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Al transecte de Sta. Catalina també s'ha de tenir en compte que des de mitjans de març fins a mitjans d'abril el seguiment va ser interromput degut a l'estat d'alarma per COVID-19 i el confinament, i no se tenen dades. Així i tot el nombre d'individus ha augmentat considerablement respecte a l'any passat, amb un total de 1492 individus de 21 espècies diferents. En aquest cas la dinàmica anual ha seguit un patró menys o menys similar, encara que amb canvis no tan pronunciats respecte a l'any anterior, sent a finals de primavera quan s'ha pogut comptabilitzar un major nombre de papallones. Quant al nombre d'espècies, respecte a l'any 2019, s'ha allargat el període en el qual la diversitat ha estat més abundant, amb petites oscil·lacions.

Al llarg dels anys de seguiment es pot observar una lleu tendència descendent, a diferència del transecte d'Es Grau, podent deduir que malgrat es puguin observar fluctuacions poblacionals al llarg dels últims anys, les poblacions de papallones estan lleugerament en declivi.

Les espècies més abundants i representatives d'aquest transecte per ordre d'abundància han estat: *Pararge aegeria*, *Gonepteryx cleopatra*, *Lasiommata megera* i *Pieris rapae*.

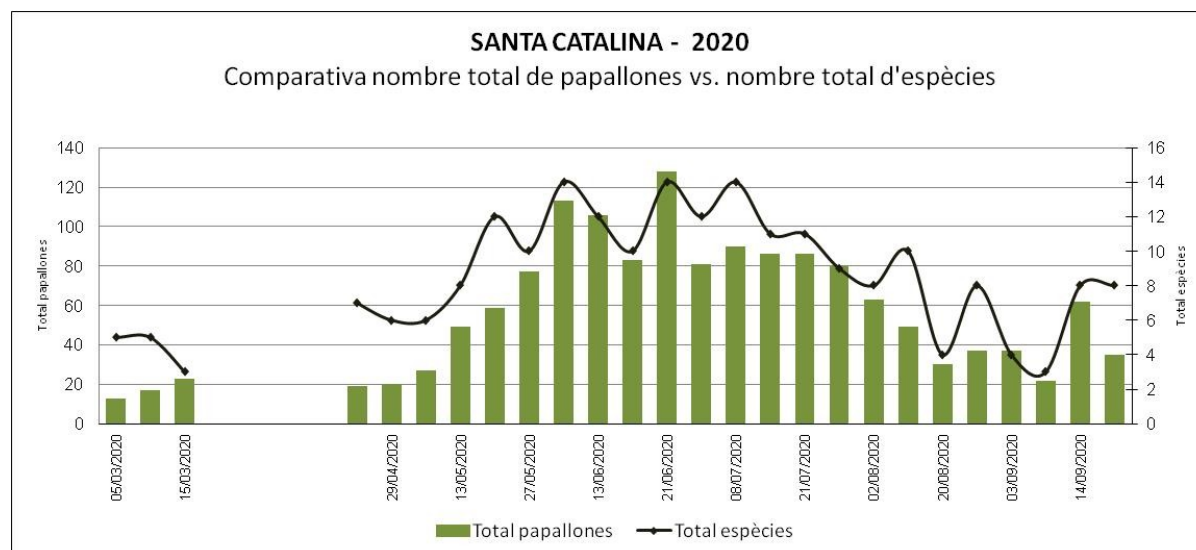

Figura 56. Comparativa del nombre total de papallones front el nombre total d'espècies durant la temporada 2020 al transecte de Santa Catalina. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

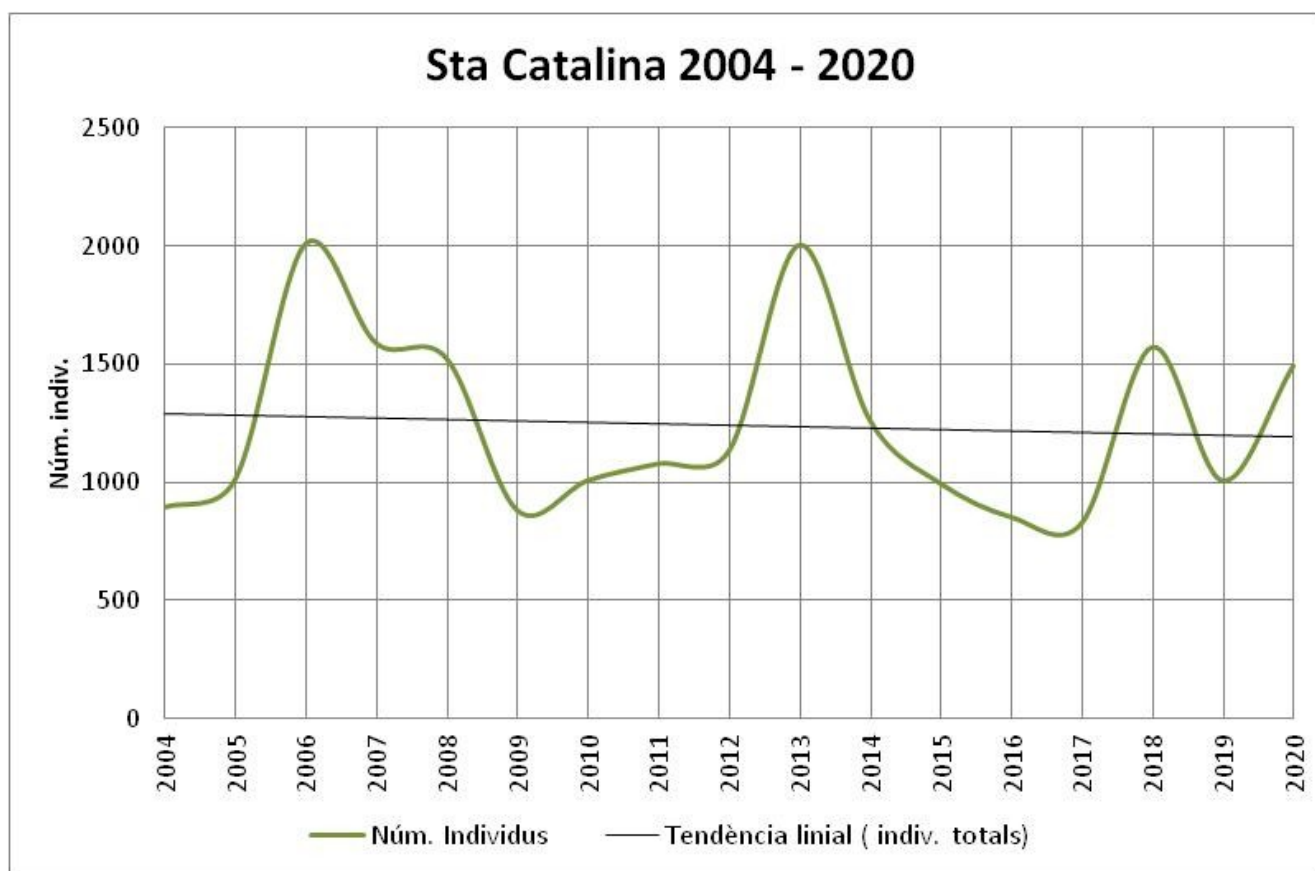

Figura 57. Individus totals observats al transsecte de Sta. Catalina en el període 2004 - 2020, amb línia tendencial. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

3.4.4 PROGRAMA DE SEGUIMENT D'ODONATS

L'any 2015 l'Observatori Socioambiental de Menorca (OBSAM) va iniciar el seguiment d'odonats (libèl·lules i cavallets del diable), prospectant diversos punts arreu de l'illa. En un d'aquests punts, a sa Gola (Es Grau), el parc natural hi col·labora. La zona de prospecció del parc està dividida en dos transsectes i dos punts concrets de recompte.

Durant l'any 2020 s'ha continuat amb el seguiment d'odonats, començant una quinzena més tard degut al confinament pel COVID-19. En total s'han realitzat 13 visites quinzenals al llarg de l'època de màxima activitat en fase adulta, entre la primavera i la tardor, anotant les diferents espècies observades i el nombre d'individus.

Entre els mesos d'abril a octubre, s'ha comptat un total de 604 individus, amb un augment significatiu comparant amb els altres anys. S'ha detectat un augment d'individus d' *Ischnura elegans* i *Orthetrum cancellatum*, encara que el nombre quant a riquesa d'espècies ha baixat, amb un total de 8 espècies, per l'absència de *Aeshna mixta* i *Erythromma lindenii*. Entre les altres espècies, destaquem com cada any *Ischnura elegans*, la més abundant amb diferència.

Any	Núm. visites	Núm. visites 0	Núm. individus	Núm. espècies
2015	12	0	347	13
2016	10	1	393	11
2017	14	0	1057	7
2018	15	2	453	8
2019	14	0	391	11
2020	13	0	604	8

Taula 27. Resum de les prospeccions de libèl·lules al llarg dels sis anys de seguiment (2015-2020) a s'Albufera des Grau. Font i elaboració: P.N. s'Albufera des Grau.

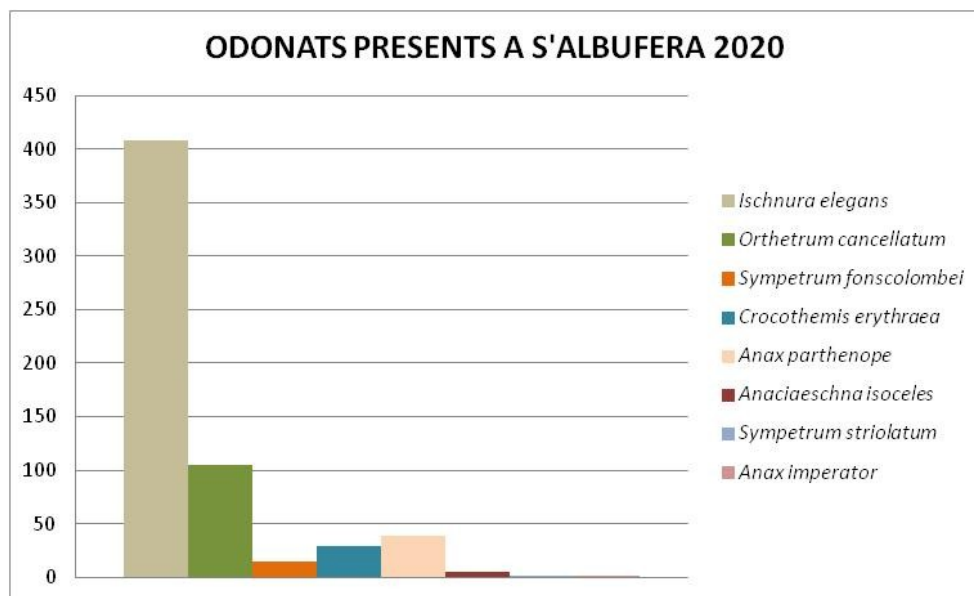

Figura 58. Abundància d'espècies d'odonats observades en el seguiment de l'any 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

ESPÈCIE	nº INDIVIDUS 2019	Nº individus 2020
<i>Ischnura elegans</i>	285	408
<i>Orthetrum cancellatum</i>	36	105
<i>Sympetrum fonscolombei</i>	31	15
<i>Crocothemis erythraea</i>	16	30
<i>Anax parthenope</i>	15	39
<i>Anaciaeschna isoceles</i>	2	5
<i>Aeshna mixta</i>	2	0
<i>Sympetrum striolatum</i>	1	1
<i>Sympetrum meridionale</i>	1	0
<i>Anax imperator</i>	1	2
<i>Erythromma lindenii</i>	1	0
TOTAL	391	604

Taula 59. Espècies observades i la seva abundància durant el seguiment 2019 i 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

3.4.5 SEGUIMENT D'AUS AQUÀTIQUES

El programa de seguiment d'avifauna es basa en censos mensuals de les aus aquàtiques a les dues zones humides més importants del Parc Natural: s'Albufera des Grau i ses salines d'Addaia. Cada any s'utilitza la mateixa metodologia de treball, els mateixos llocs d'observació i els mateixos horaris, per així poder comparar els resultats amb les dades d'anys anteriors.

Albufera des Grau:

L'Albufera des Grau és la zona humida més gran i important del parc natural, i on es poden trobar més quantitat d'aus aquàtiques. Enguany s'ha realitzat un cens mensual, amb un total de 12 censos. .

En total s'han observat 38 espècies diferents d'aus aquàtiques, amb una mitjana mensual de 2050 aus. Aquest any l'evolució anual en quant a nombre d'individus i diversitat ha seguit la pauta habitual, encara que s'ha observat un nombre d'individus especialment elevat a la tardor, amb xifres equivalents a l'any 2015. A principis d'any havia una bona quantitat d'individus, sent l'època estival els mesos amb menys abundància, amb l'increment progressiu al llarg del darrer trimestre de l'any.

Normalment en els mesos de tardor i hivern ha hagut un increment d'aus, ja que l'Albufera rep aus aquàtiques majoritàriament hivernants, és a dir, aus que durant els mesos d'estiu migren cap a les zones de cria i, a l'hivern tornen a l'Albufera, a on acostumen trobar els recursos necessaris per passar l'hivern en bones condicions.

Com a particularitat, comentar que hi ha hagut la presència d'un pelicà (*Pelecanus rufescense*) els darrers tres mesos de l'any. L'individu en qüestió formava part d'una col·lecció privada a França que estava en captivitat i s'havia escapat, arribant fins a l'Albufera des Grau.

Figura 60. *Pelecanus rufescense* a s'Albufera a l'octubre de 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Comparativa entre núm. d'individus i núm. d'espècies Albufera - 2020

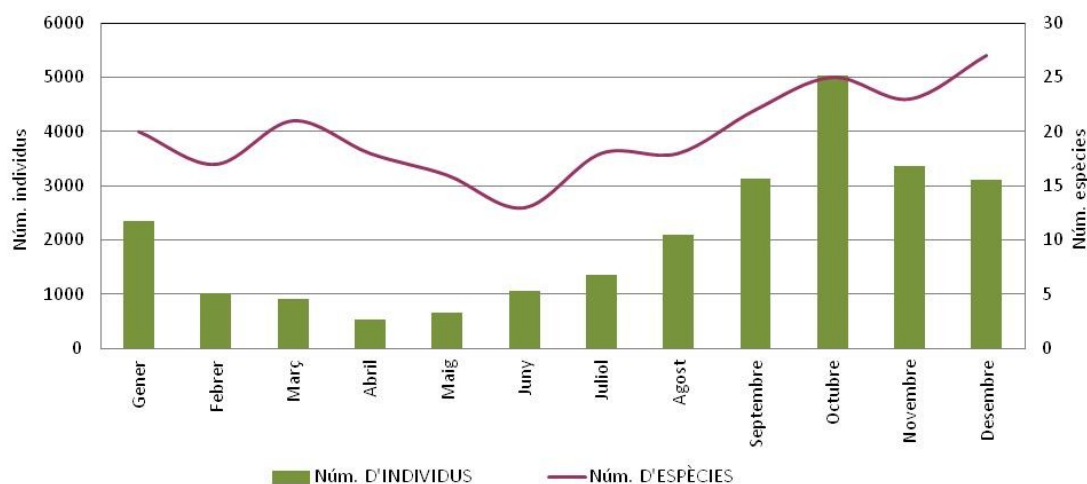

Figura 61. Nombre total d'espècies i nombre total d'exemplars d'aus aquàtiques a s'Albufera des Grau durant l'any 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Si s'analitzen els diferents grups d'aus aquàtiques (figura 62) al llarg de l'any 2020, les espècies herbívores han seguit recuperat nivell de presència respecte l'any 2018, superant lleugerament la mitjana de les recollides des de l'any 1995. Respecte a les espècies zooplànctives, es pot observar la tendència fluctuant al llarg del temps amb una línia de tendència global positiva, mantenint-se amb un lleu increment respecte als dos anys anteriors. Per finalitzar, pel que fa a les espècies ictiòfagues, es pot observar un lleuger increment quant a nombre comparat amb anys anteriors, encara que s'ha de remarcar la tendència general a la baixa, malgrat petites fluctuacions.

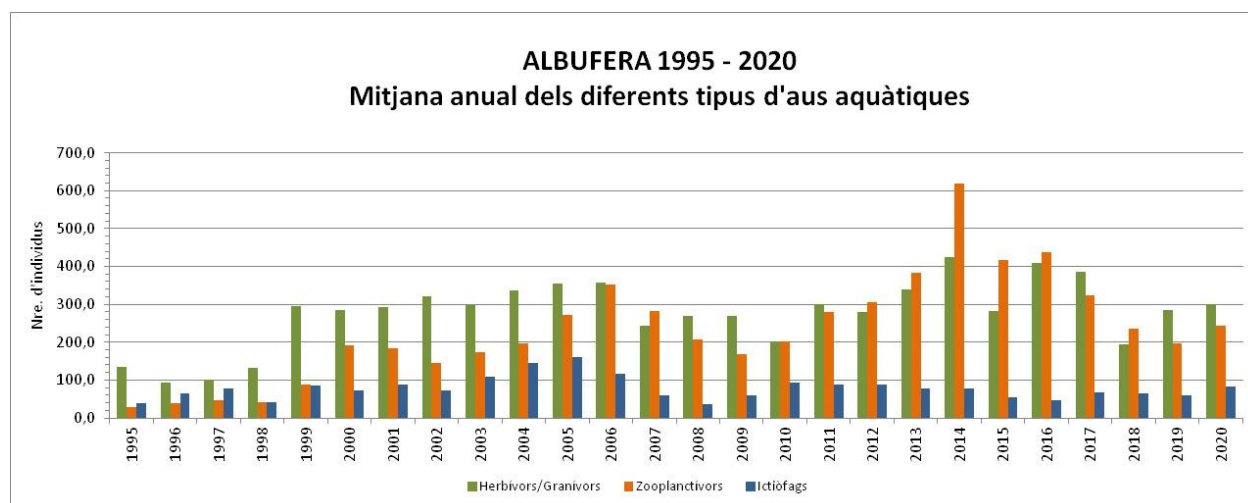

Figura 62. Comparació de l'evolució dels diferents grups d'aus aquàtiques mitjançant la mitjana anual des de l'any 1995 a 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.. Nota: Herbívors/ granívors (*Anas crecca*, *A. platyrhynchos*, *A. acuta*, *A. penelope*, *A. strepera*, *Netta rufina*, *Aythya nyroca*). Zooplànctívors (*A. clypeata*, *Aythya ferina*, *Trachybaptus ruficollis* i *T. Nigricollis*). Ictiòfags (*Podiceps cristatus*, *Phalacrocorax carbo*, *Egretta alba*, *Egretta garzetta*, *Ardea cinerea*, *Ardea purpurea*, *Ardeola ralloides*, *Botaurus stellaris*, *Nycticorax nycticorax*, *Ixobrychus minutus*)

En la taula següent es mostren els recomptes màxims d'algunes de les espècies més destacables a s'Albufera des Grau al llarg de l'any 2020. En el cas de l'agró gris, es pot observar una tendència positiva de creixement moderat respecte a altres anys, encara que respecte a l'any passat hagi baixat el nombre màxim d'individus.

S'ha pogut corroborar una important recuperació quant a màxims de (*Tachybaptus ruficollis*), respecte els anys 2017-2018, i en relació a la fotja (*Fulica atra*), també hi ha hagut un augment significatiu quant a presència respecte a anys anteriors amb el major nombre d'individus d'aquesta espècie. Pel que fa a la presència de coll blau (*A. platyrhynchos*), en general es pot observar una tendència positiva molt remarcada, encara que aquest any hagi baixat el nombre màxim comparat amb l'any anterior, que va registrar la dada més elevada dels darrers anys. Respecte al corb marí gros (*Phalacrocorax carbo*), el màxim d'aquest any ha augmentat respecte als anys anterior, marcant una tendència general estable amb un nombre d'individus òptim. Quant al xiulaire (*Anas penelope*), encara que el màxim d'aquest any hagi augmentat, la tendència general segueix a la baixa.

Amb aquestes dades podem afirmar que a s'Albufera, durant l'any 2020, algunes de les poblacions d'espècies hivernants han tornat a estabilitzar-se respecte als anys anteriors, persistint al llarg del temps tendències lleugerament positives.

Espècie	MÀXIM 2012	MÀXIM 2013	MÀXIM 2014	MÀXIM 2015	MÀXIM 2016	MÀXIM 2017	MÀXIM 2018	MÀXIM 2019	MÀXIM 2020
<i>Tachybaptus ruficollis</i> (Soterí petit)	207	270	216	369	334	150	119	281	334
<i>Phalacrocorax carbo</i> (Corb marí gros)	149	125	46	41	54	87	109	95	122
<i>Ardea cinerea</i> (Agró gris)	7	9	6	7	8	9	10	19	12
<i>Anas penelope</i> (Xiulaire)	55	144	102	132	107	243	35	37	86
<i>Anas platyrhynchos</i> (Coll blau)	113	244	169	199	226	404	267	470	344
<i>Fulica atra</i> (Fotja)	2491	2032	1665	2180	2145	2193	1161	2327	3752

Taula 29. Comparativa màxims exemplars d'aus aquàtiques a s'Albufera (2012-2020). Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

Finalment, pel que fa a l'evolució de les aus en funció de la salinitat de la llacuna, es pot observar a nivell global que amb paràmetres alts de salinitat, el nombre d'aus disminueix. Així i tot, a l'any 2020 el nombre d'aus ha augmentat respecte al 2019 malgrat que la salinitat hagi marcat un valor lleugerament superior als darrers dos anys, donant a entendre que també poden intervenir altres paràmetres fisicoquímics de la llacuna, marcat per condicions com la presència d'aliment, per exemple, sempre i quan el valor de salinitat no sigui excessiu per a l'ecosistema.

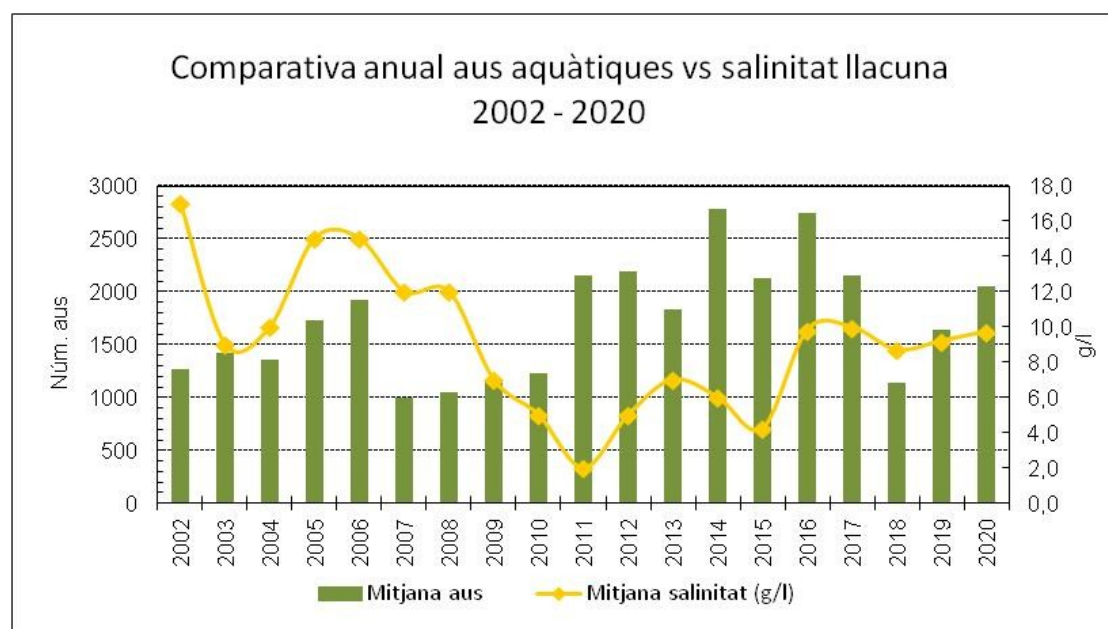

Figura 63. Comparació de l'evolució de la salinitat mitjana de la llacuna front a la mitjana anual d'aus aquàtiques que la visiten. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau. Nota: El nombre mitjà d'aus aquàtiques, és la suma de tots els individus de cada espècie dividit pel nombre de censos realitzats.

Addaia:

Les salines d'Addaia representen una zona humida important dins el parc natural, tant pel nombre d'exemplars com pel nombre d'espècies. El seguiment d'aquesta zona també s'ha realitzat mitjançant un cens mensual al llarg de tot l'any, anotant totes les aus aquàtiques presents.

Al llarg del 2020 s'han comptabilitzat un total de 33 espècies d'aus aquàtiques diferents, amb una mitjana mensual de 175 individus. Respecte l'any anterior es pot observar, amb caràcter poc significatiu, una disminució en quant a nombre d'individus, així com a la diversitat d'espècies observades. El que sí és destacable és l'augment de la presència de flamencs (*Phoenicopterus roseus*) a Addaia els dos darrers anys, ja que des del 2003 fins l'any 2016 la seva presència havia estat puntual amb nombres molt reduïts. Del 2016 al 2018 no havia passat d'una desena i el 2020 va ser el que major nombre s'ha comptabilitzat amb diferència, amb 23 individus el dia amb més presència, dos més que l'any anterior.

Figura 64. Flamencs a les salines d'Addaia.

Als resultats d'enguany es pot observar un inici d'any marcat per la tendència dels darrers mesos de 2019, encara que al febrer va haver un augment significatiu quant a l'abundància d'individus, amb un descens progressiu cap als mesos d'estiu, marcat pels paràmetres lògics d'aquesta zona humida. Des de l'estiu fins a la tardor ha persistit en el temps una densa capa d'una alga que va cobrir la major part de la làmina d'aigua, coincidint amb el període de baixa presència d'aus en aquesta zona humida.

AUS AQUÀTIQUES

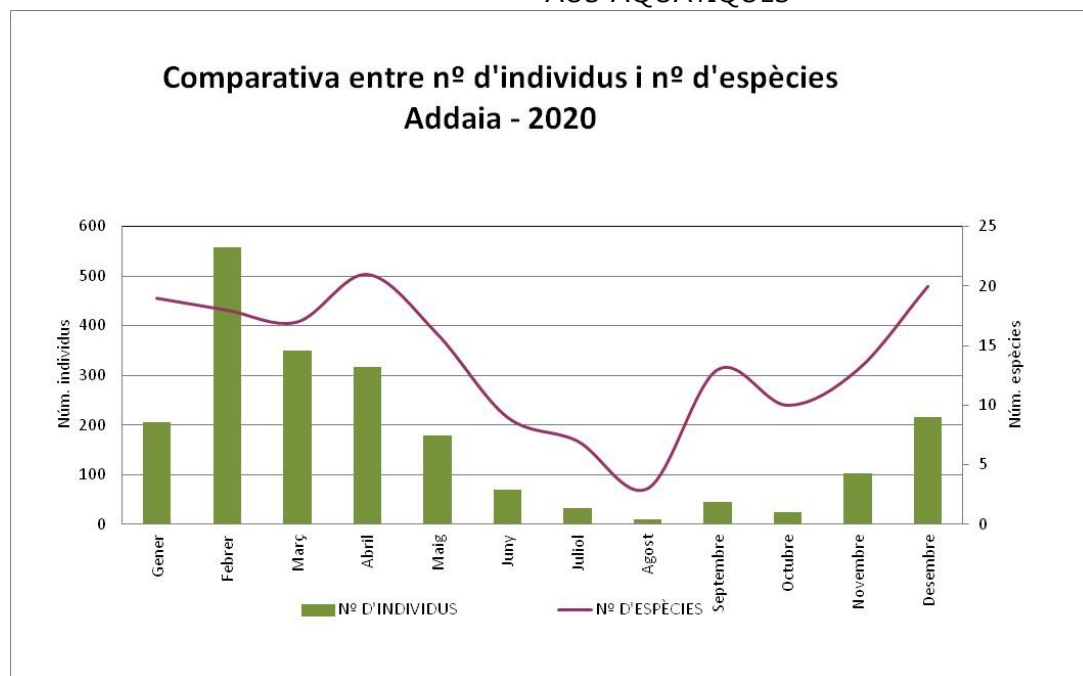

Figura 65. Nombre total d'espècies i nombre total d'exemplars d'aus aquàtiques a Addaia durant l'any 2020. Font i elaboració: Parc Natural de s'Albufera des Grau.

3.4.6 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE LES CONDICIONS FÍSICO-QUÍMIQUES I BIOLÒGIQUES DE LA LLACUNA DE S'ALBUFERA DES GRAU

El seguiment dels paràmetres fisicoquímics de l'aigua de s'Albufera es realitza mitjançant la presa de dades mensual a través d'uns sensors per captar els nivells de temperatura, oxigen i salinitat a cinc punts diferents de la llacuna i a diferents profunditats. Aquestes mesures ens indiquen la qualitat ambiental de l'aigua i permetrien la presa de decisions a l'hora de prendre mesures de gestió en cas de que els nivells estiguin fora dels paràmetres normals.

L'anàlisi de les dades de 2019 i 2020 s'han extret de l'estudi »Avaluació colòfica de la gestió hídrica de s'Albufera des Grau durant el 2019 i 2020«, encarregat al Dr. Joan Lluís Pretus del Departament d'Ecologia de la Universitat de Barcelona.

A les conclusions del citat estudi es diu:

Els anys 2019 i 2020 es situen dins la franja de perillositat que inclou aquells anys amb un increment notable de conductivitat interanual, com els que van portar als dos canvis de règim històrics indicats (2006 i 2017).

Com a conclusió, reiterar que es dona una tendència aquests dos anys a l'augment progressiu de la conductivitat, fins uns límits que detectem com de pèrdua de resiliència per a la llacuna. Com a recomanació, es deriva el suggeriment de disminuir el flux d'aigua de mar, reduint-lo fins més entrat l'estiu, i tractar d'optimitzar el buidat de sals durant les torrentades, retenint més temps les aigües altes per a una més eficient mescla de les capes de fons i una evacuació més eficient de la carga salina.

Lectura dels indicadors del nivell de la llacuna i de la pluviometria de Favàritx i Sa Gola.

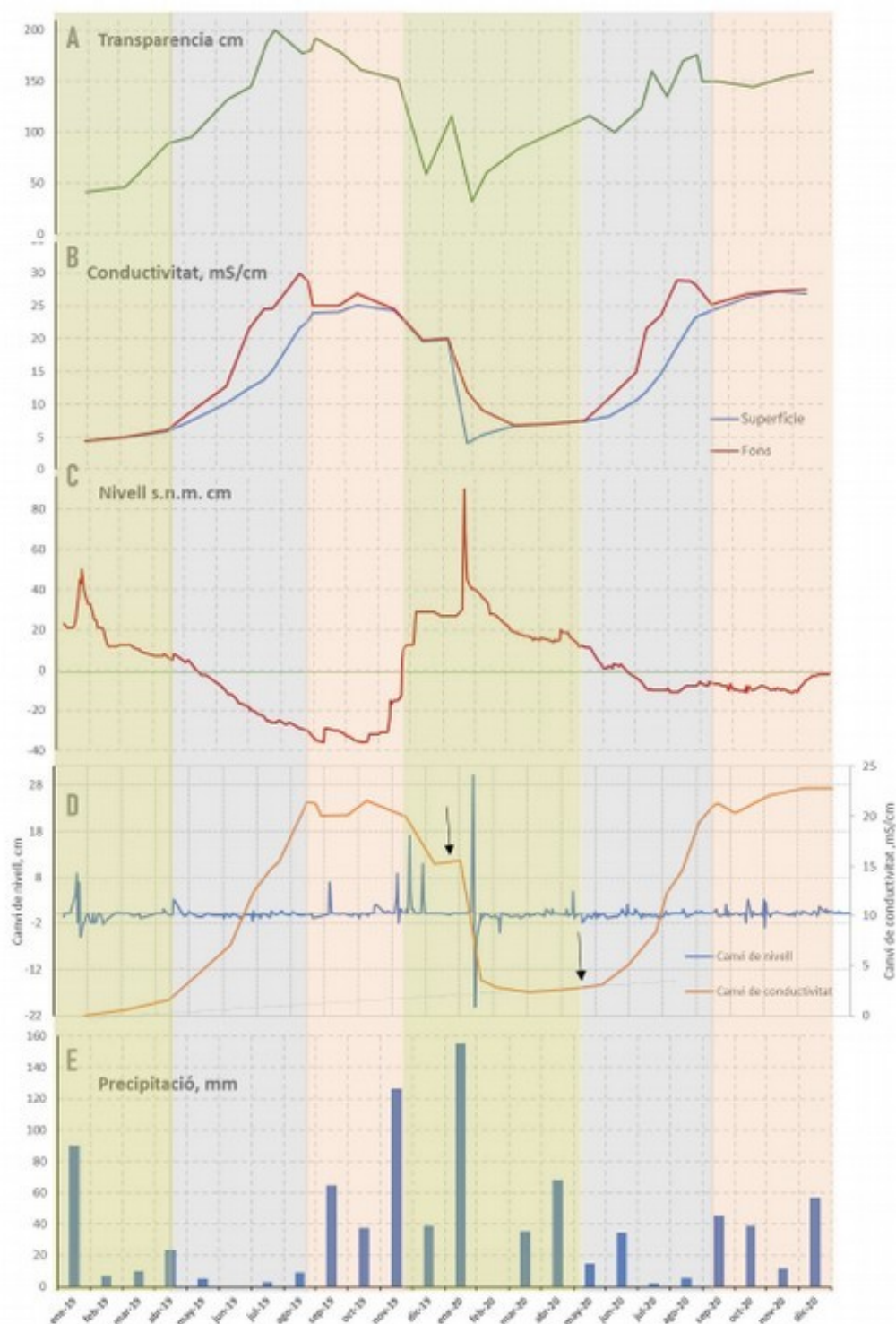

Figura 66. Gràfic sinòptic del balanç hídric, conductivitat i transparència per 2019 i 2020. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau. Elaboració: J.Ll.Pretus

3.4.7 PROGRAMA DE SEGUIMENT DE L'ESTAT DE CONSERVACIÓ DELS SISTEMES DUNARS

Durant el 2020 no s'ha realitzat cap activitat dins aquest programa.

3.5 ÀREA DE PARTICIPACIÓ

3.5.1 PARTICIPACIÓ EN EFEMÈRIDES, FIRES, ETC.

Per mor de la pandèmia no s'han pogut celebrar aquest tipus d'esdeveniments

3.5.2 COL-LABORACIONS AMB ALTRES ADMINISTRACIONS O INSTITUCIONS

- Col·laboració amb el programa ALTER de la Direcció General de Menors i Famílies a través de l'Ajuntament d'Alaior. S'ha acollit un estudiant en pràctiques 3 dies a la setmana a partir del desembre de 2019 i fins març de 2020, quan va haver d'acabar degut a mesures COVID-19
- Col·laboració amb el GOB Menorca per aclarida i neteja de vegetació a les instal·lacions del seu viver de planta autòctona, mitjançant la feina de la brigada de manteniment del parc. El GOB retornarà la col·laboració amb l'aportació de plàntules d'espècies autòctones per millorar el jardí del Centre de Recepció
- Col·laboració amb la Universitat de Múrcia per a la realització d'un estudi sobre anguila a nivell estatal. Brigada, naturalista i equip tècnic van col·laborar fent pesca per mètodes tradicionals de 30 exemplars d'anguila per ser analitzats posteriorment.
- Col·laboració amb la Creu Roja de Menorca amb la donació de 2 tones de llenya de pi resultant del programa de conservació i les feines forestals realitzades al pinar d'Es Grau.

Figura 67. Anguila pescada amb gànguill a l'Albufera per raons científiques. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau.

Figura 68. Treballadors del Parc Natural emprant gànguils per pesca científica d'anguila. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau.

- Col·laboració amb SEO Bird-Life, deixant l'espai de l'aula d'audiovisuals del Centre de Recepció durant dues setmanes l'octubre de 2020 per a l'exposició itinerant sobre biodiversitat de les Illes Balears.

Figura 69. Exposició itinerant de SEO-BirdLIFE a l'aula d'audiovisuals del Centre de Recepció. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau.

3.5.3 PARTICIPACIÓ EN REUNIONS

- La tècnica del Parc Natural de s'Albufera des Grau, Agnès Canals, va assistir presencialment a diverses reunions de coordinació dels tècnics del departament d'Espais Naturals d'IBANAT al gener de 2020 i posteriorment de forma telemàtica al llarg de l'any.

3.5.4 CURSOS DE FORMACIÓ O ASSISTÈNCIA A CONGRESSOS

- L'octubre de 2020 la naturalista i la tècnica del parc van assistir al 2ⁿ Congrés d'Ornitologia de Terres de Parla Catalana que va tenir lloc al Llatzaret de Maó els dies 10, 11 i 12 d'octubre de 2020 i en el qual van presentar el pòster: «25 anys de censos periòdics d'aus aquàtiques al PN de s'Albufera des Grau.»
- Enguany no hi ha hagut programa de formació propi d'IBANAT.
- Tots els treballadors d'IBANAT adscrits al Parc Natural han assistit a la visita guiada per l'Illa d'en Colom, realitzada per l'arqueòleg Simón Gornès (tècnic de cultura del Consell Insular de Menorca) a la fi de fer una formació interna per conèixer millor els seus valors ambientals i patrimonials.

Figura 70. Treballadors del Parc Natural atenent a les explicacions de l'arqueòleg durant la visita guiada a Illa Colom. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau.

3.5.5 REALITZACIÓ DE XERRADES I ALTRES ESDEVENIMENTS AL CENTRE DE RECEPCIÓ

- El gener de 2020 la Dra. Pilar Muñoz Ruiz del departament de Sanitat Animal de la Universitat de Múrcia va realitzar una xerrada sobre l'anguila europea per als treballadors del parc, agents de medi ambient i altres tècnics de medi ambient de l'illa.
- A l'octubre de 2020 el Dr. Samuel Pinya de la Universitat de les Illes Balears fa una xerrada per als treballadors del parc sobre la situació del cranc blau a les illes Balears i els estudis que s'estan realitzant gràcies a la recollida de mostres que es duen a terme als Espais Naturals com ara el PN de s'Albufera des Grau.

Figura 71. Treballadors del Parc Natural, agents de medi ambient i altres tècnics ambientals, atenent a la conferència de la Dra. Pilar Muñoz sobre l'anguila europea. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau.

3.6 PROGRAMA DE MANTENIMENT

3.6.1 PROGRAMA DE MILLORES EN EL SISTEMA DE COMPORTES DE S'ALBUFERA DES GRAU

S'ha fet el manteniment de totes les comportes per gestionar bé els paràmetres de funcionalitat ecològica de s'Albufera. D'altra banda, s'han mantingut les tres noves comportes d'acer que es varen instal·lar, durant l'estiu de 2017.

3.6.2 PROGRAMA DE NETEJA I MANTENIMENT D'APARCAMENTS

Periòdicament- dos dies per setmana la brigada de l'IBANAT assignada al Parc natural ha netejat l'entorn dels aparcaments del voltant de la platja des Grau, del centre d'Interpretació, de la rotonda dels itineraris de Santa Madrona i Llimpa, d'Addaia i de la zona de Favàritx.

3.6.3 PROGRAMA DE MANTENIMENT I NETEJA DELS CAMINS I ITINERARIS

Com cada any, s'han fet neteges periòdiques dels tres itineraris del Parc natural, Blau, Vermell i Verd.

Aquest any s'han fet unes eixermades més intenses en els laterals dels itineraris verd i vermell, per tal d'afavorir l'arbrat i donat d'ombra i millors vistes als visitants.

Eixermar periòdicament els punts observació d'aus del Meliondro, Illot den Mel.

S'ha fet una eixermada intensa de tot els vorals de la carretera d'accés al CR i a la rotonda d'inici d'itineraris Llimpa i Santa Madrona a la fi de fer més segura la circulació dels vehicles i vianants.

Manteniment del camí que condueix a la menjadora del projecte LEADER per a milans i miloques, eixermada de l'interior del muladar.

Eixermada dels l'itinerari del BMS, a la zona de Santa Catalina i Es Grau.

3.6.4 PROGRAMA DE MANTENIMENT DEL CENTRE DE RECEPCIÓ

Jardí de flora autòctona

Pel que fa al manteniment del jardí del Centre de Recepció, la brigada del Parc Natural, a duit a terme les següents tasques:

- Eliminació manual d'herbes i desbrossaments periòdics
- Emblancat de l'era
- Aport d'adob i aigua, a les alzines i a l'olivera de devora l'era
- Canvi bombetes il·luminació exterior
- Tractament contra becut vermell
- Manteniment de l'enllosat

Edifici

- Manteniment d'aires condicionats oficines.
- Per aplicar mesures COVID s'ha intensificat el servei de neteja incrementant la freqüència a servei diari de dilluns a dissabte de 3h per neteja i desinfecció de zones comuns i especialment lavabos i zona de recepció de visitants

- Millores al taller de la brigada al pati del CR amb construcció de taulells de treball, estanteries, il·luminació nova i tancament d'una part de la porxada.
- Connexió de l'edifici a la xarxa de subministrament d'aigua potable de la urbanització de Shangril·là. Així l'edifici pot funcionar amb aigua corrent o mitjançant la recollida de pluvials per aigua de rec del jardí, p.ex.

3.6.5 PROGRAMA MANTENIMENT I NETEJA, DELS SISTEMES COSTANERS I SISTEMES DUNARS

Com cada any, s'han fet neteges periòdiques dels sistemes dunars, roquissars i macars del parc natural. També s'ha netejat la tota la zona de Sa Gola en diverses ocasions i les Salines d'Addaia. Així mateix també s'han fixat totes les estakes de fusta que protegeixen els sistemes dunars de Morella, Presili, Sa Torreta i Es Grau. Es vigilen i reparen si cal 300 metres de corda per delimitar correctament el Clot del Sindic.

La neteja del litoral ha sigut una feina periòdica i constant amb la retirada d'uns 20 metres cúbics de fens especialment de residus plàstics. Durant els mesos que hi ha vigilant d'AAMM es fa neteja dels macars amb el suport logístic de la barca.

Neteja periòdica de sa Gola (Posidònia, plàstics, fustes, papers...) i d'altres indrets del litoral, especialment de Cala Avellana i Cala Avellaneta.

Fig 72. Neteja del litoral amb el suport de l'embarcació del PN. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau.

3.6.6 PROGRAMA DE MANTENIMENT DE MAQUINÀRIA I EINES

S'han fet les feines pròpies de manteniment de la maquinària del Parc, motoserra, trituradora, desbrossadora, tractor, eines de tall, remolc, els vehicles i embarcacions.

3.6.7 MANTENIMENT PARET MESTRA I ALTRES ELEMENTS DE CONTENCIÓ

S'ha desbrossat la paret mestra i extracció del fons de la llacuna de les pedres caigudes.

3.6.8 PROGRAMA DE MANTENIMENT DELS ELEMENTS ETNOLÒGICS

S'han emblancat les casetes de pescadors i el pont de Sa Gola (entre comportes).

S'ha desbrossat l'entorn del Pou situat a Santa Madrona. Es preveu la seva restauració i oberta al públic durant el 2021.

S'ha desbrossat i emblancat l'era del jardí del centre de recepció.

S'ha fet una feina important de manteniment de la paret mestra de Albufera des Grau enfangant entre les pedres per tal de disminuir la filtració d'aigua per la paret. També s'ha restaurat la paret de separació de les salines d'Addaia, aixecant les pedres caigudes per evitar que els temporals acabin rompent la barra d'arena existent.

Figura 73. Treballadors de la brigada del PN fent feines de restauració de la paret de les salines d'Addaia. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau.

Figura 74. Treballadors de la brigada del PN fent feines de restauració de la paret mestra de s'Albufera des Grau. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau.

3.7 ÀREA DE VIGILÀNCIA

3.7.1 VIGILÀNCIA TERRESTRE

Durant el 2020 IBANAT ha contractat un zelador (vigilant d'àrees terrestres) durant 6 mesos (juliol a desembre).

Hi ha hagut servei de vigilància 5 dies a la setmana (matí o capvespre) durant els quals s'ha pogut comprovar que els temes de conservació més conflictius al parc estan relacionats amb la presència d'animals de companyia (cans) a zones sensibles (voltants de s'Albufera i Addaia), les acampades il·legals a platges durant l'estiu i l'accés en vehicle privat a Favàritx.

Igualment s'ha comptat amb el servei de vigilància duit a terme per Agents de Medi Ambient (AMA) i del SEPRONA puntualment.

3.7.2 VIGILÀNCIA MARINA

Durant el 2020 IBANAT ha contractat un vigilant d'àrees marines durant 6 mesos a l'any de juliol a desembre, que també fa les funcions de patró i vigilant amb la barca semirígida del Parc Natural (Falcó Mari). Ha recorregut la zona marina del parc donant informació als usuaris i vigilant el fondeig damunt posidònia i que l'activitat de pesca recreativa es faci amb les llicències pertinents. No s'han detectat infraccions greus quant a pesca però sí nombrosos fondejos il·legals damunt posidònia,.

El patró també fa de suport logístic a naturalista, tècnic i brigada per desenvolupar les seves respectives tasques.

Igualment, s'han fet diverses sortides per l'Àrea marina del parc amb l'agent de Medi Ambient. En aquestes sortides es va vetllar perquè, les embarcacions no fondegessin sobre praderies de posidònia o a les zones prohibides i perquè els pescadors submarins no pesquessin sense autorització o incomplint-ne les condicions.

Fig 75. Embarcació emprada per a la vigilància del medi marí del Parc Natural. Font: Parc Natural s'Albufera des Grau.

3.8 ÀREA D'ADMINISTRACIÓ

3.8.1 INFORMES, AUTORITZACIONS I ALTRES EXPEDIENTS

El director del Parc Natural ha informat sobre tots els projectes i activitats autoritzables que s'han portat a terme dins l'àmbit del Parc natural.

Llistat d'informes PORN amb Resolució d'autorització sobre activitats d'ús públic i científiques

- Durant l'any 2020 s'han emès 32 informes sobre sol·licituds d'autorització per practicar activitats autoritzables, de les quals 8 varen ser per activitats científiques al Parc Natural de s'Albufera des Grau i segons dades de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat , s'han atorgat 32 autoritzacions amb condicionants.

Llistat d'informes PORN en relació a urbanisme i actuacions a l'Àrea de Protecció Hidrològica

- Durant l'any 2020 s'han emès 10 informes sobre sol·licituds d'autorització per obres i prospeccions hídriques al Parc Natural de s'Albufera des Grau i a la seva conca hidrològica.

Llistat d'informes PORN en relació a la pesca i medi marí

- Durant l'any 2020 s'han emès 50 informes sobre sol·licituds d'autorització per practicar la pesca submarina al Parc natural de s'Albufera des Grau i segons dades de la Direcció General de Pesca i Medi Marí, s'han atorgat 50 autoritzacions.

3.9 ÀREA DE PLANIFICACIÓ

3.9.1 PROCÉS DE REVISIÓ DE L'ESBORRANY DE PRUG I DE PLA DE GESTIÓ DE XARXA NATURA 2000 DELS ESPAIS DE L'EST DE MENORCA

El 28 de setembre de 2017 el conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca va signar l'inici del procediment d'elaboració del Pla Rector d'Ús i Gestió (PRUG) del Parc natural de s'Albufera des Grau.

Entres els dies 3 i 23 de novembre de 2017 es va publicar, en el marc de la fase de consulta prèvia a l'elaboració de normativa, a la pagina web de Participació Ciutadana el projecte de decret d'aprovació del PG Natura 2000 de la Costa Est de Menorca i PRUG del Parc natural de s'Albufera des Grau.

Dia 11 de novembre del 2017, la Junta Rectora del Parc Natural es va reunir amb caràcter extraordinari per a la presentació de l'esborrany del Pla Rector d'Us i Gestió del Parc Natural de s'Albufera des Grau (PRUG).

Dia 6 de febrer de 2018 va sortir a exposició pública el document del PRUG, i el dia anterior, dilluns 5 de febrer, es va fer l'anunci públic. La presentació als medis de comunicació es va realitzar per part del Conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca, i del Director general d'Espais Naturals i Biodiversitat. L'acte va tenir lloc a les oficines del Centre de Recepció del Parc natural.

Al setembre de 2019 s'encomana la redacció del document ambiental estratègic del PG Natura 2000 de la Costa Est de Menorca i PRUG del Parc natural de s'Albufera des Grau.

Durant el 2020 es fa entrega d'aquest document i s'està a l'espera de la resolució dels Serveis Jurídics.

3.9.2 APROVACIÓ DE LA MEMÒRIA ANUAL 2019 I DEL PROGRAMA ANUAL D'EXECUCIÓ 2020

Durant el 2020 no hi ha hagut convocatòria de Junta Rectora ni autoritat de gestió i, per tant, no s'ha aprovat formalment la memòria del 2019 ni el PAE del 2020.

3.10 ÀREA DE SEGUIMENT I AVALUACIÓ

3.10.1 GRAU DE COMPLIMENT DEL PROGRAMA ANUAL D'EXECUCIÓ 2019

En total s'han completat un 75% dels 46 programes i projectes previstos. De totes les accions incloses dins aquests 46 programes i projectes, en acabar l'any 2020 només 5 no s'havien iniciat i 7 més s'havien iniciat però no s'havien pogut completar.

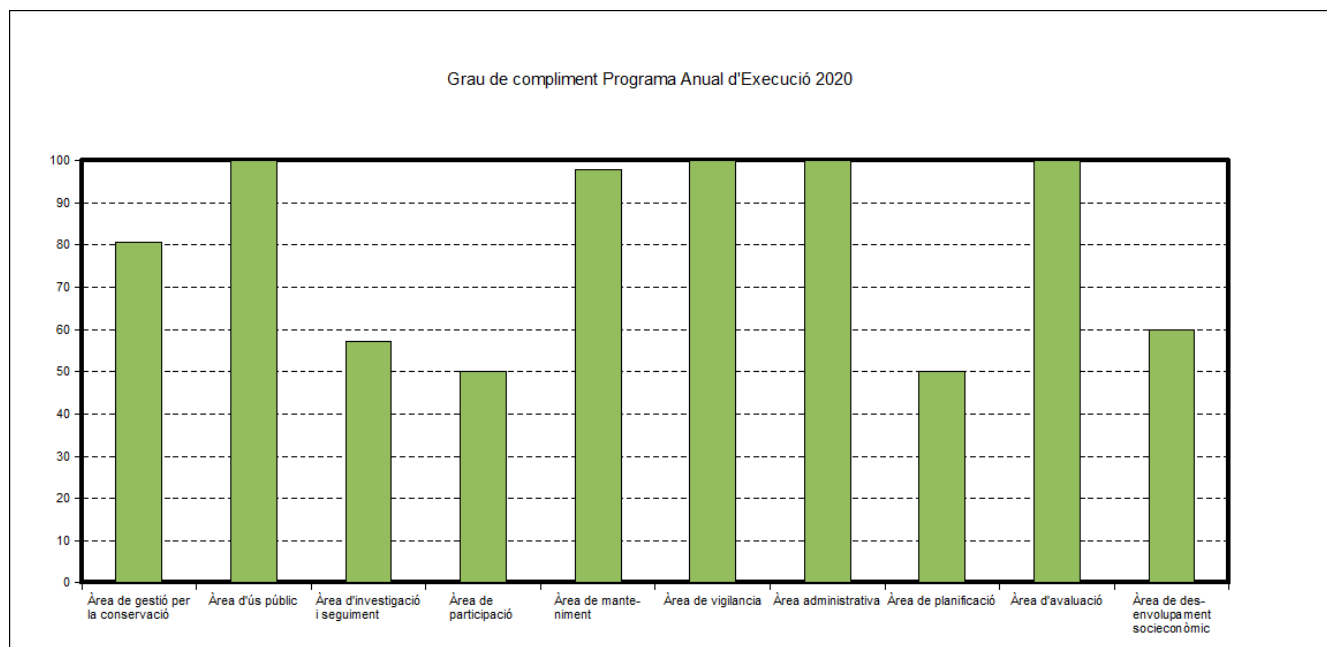

Figura 76. Percentatge de compliment dels programes i projectes programats per l'any 2020, per àrees de gestió.

Pel que fa als motius d'incompliment de les accions previstes en la majoria dels casos ha estat per «altres problemes», que enguany fan referència bàsicament a aquells derivats de les restriccions i confinament per la COVID-19.

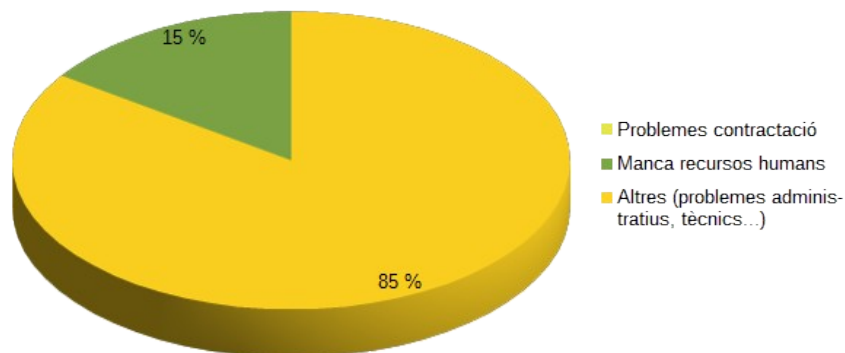

Figura 77. Percentatge dels diferents motius d'incompliment de les accions previstes en el PAE 2020.

3.10.2 AVALUACIÓ DELS PARTICIPANTS EN ACTIVITATS D'EDUCACIÓ AMBIENTAL

Els resultats de les avaluacions que els participants fan de cada activitat està explicat a l'apartat 3.3.4 dedicat a educació i interpretació ambiental. En qualsevol cas, val a dir que la nota mitjana que els participants en activitats adreçades a centres escolars han posat a l'equip d'educació ambiental ha estat de 9,4 per a les activitats dutes a terme directament al parc i de 9,5 per a les activitats prèvies que es duen a terme en els centres educatius. Pel que fa a les activitats d'agenda, la nota mitjana que els participants han atorgat al personal que condueix les activitats ha estat de 9,8 mentre que la nota mitjana de les activitats ha estat de 9,6.